

MAATALOUDEN TALOUDELLISEN TUTKIMUSLAITOKSEN JULKAISUJA N:o 42
*PUBLICATIONS OF THE AGRICULTURAL ECONOMICS RESEARCH INSTITUTE,
FINLAND, N:r 42*

TUTKIMUKSIA
SUOMEN MAATALOUDEN
KANNATTAVUUDESTA

TILIVUOSI 1977

SUMMARY:

*INVESTIGATIONS ON THE PROFITABILITY OF AGRICULTURE IN FINLAND
BUSINESS YEAR 1977*

HELSINKI 1980

TUTKIMUKSIA
SUOMEN MAATALOUDEN
KANNATTAVUUDESTA

TILIVUOSI 1977

SUMMARY:

*INVESTIGATIONS ON THE PROFITABILITY OF AGRICULTURE IN FINLAND
BUSINESS YEAR 1977*

HELSINKI 1980

ISBN 951-9199-65-9

Helsinki 1980. Valtion painatuskeskus

ALKUSANAT

Täten julkaistaan maatalouden kannattavuustutkimuksessa mukana olevien kirjanpito-tilojen tulokset tilivuodelta 1977, mikä on tämän tutkimustoiminnan 66. tilivuosi.

Tulokset on laskettu samojen perusteiden mukaan kuin edellisenä tilikautena. Aikaisempina tilivuosina laskentaperusteisiin tehtyjä muutoksia on selostettu ko. vuosien vastaavissa julkaisuissa.

Tulokset on esitetty entiseen tapaan tutkimusalueittain ja tilasuuruusluokittain. Maa on jaettu seuraaviin neljään tutkimusalueeseen: Etelä-Suomi, Sisä-Suomi, Etelä-Pohjanmaa ja Pohjois-Suomi. Alueiden rajat seuraavat maatalouskeskusten aluerajoja.

Aineiston käsittelyä varten tilat on ryhmitelty lisäksi kuuteen tilasuuruusluokkaan käytössä olleen peltoalan perusteella. Kun ensimmäisessä suuruusluokassa on tilamäärä varsin pieni, on se yhdistetty toiseen luokkaan. Samoin on menetelty eräillä tutkimusalueilla suurimpien suuruusluokkien kohdalla. Tutkimustuloksia esitettäessä on rajoituttu käsittelemään pääasiassa vain laskentaperusteita.

Kirjanpito-tilojen tuloksia tuotantosunnittain tilivuonna 1977 on esitetty tutkimuslaitoksen tiedonannossa n:o 56.

Helsingissä, huhtikuussa 1980

Matias Torvela

Heikki Järvelä

SISÄLTÖ

	Sivu
I. Maatalouden yleiset edellytykset tilivuonna 1977	7
1. Sääsuhteet ja vuodentulo 1977	7
2. Maataloustuotteiden ja -tarvikkeiden hinnat	9
3. Työpalkat	10
II. Tutkimusaineisto	11
1. Aineiston hankinta, suuruus ja käsittely	11
2. Maankäyttölajit	13
3. Peltoalan käyttö ja sadot	14
4. Maitotuotos	15
III. Omaisuussuhteet	16
A. Koko liike	16
1. Varat	16
2. Velat	16
B. Varsinainen maatalous	17
1. Omaisuusryhmät	17
2. Kotieläimet	17
3. Kalusto	18
4. Rakennukset	19
IV. Rahaliike	20
V. Maatalouden kokonaistuotto	22
1. Kokonaistuotto ja sen rakenne	22
2. Maatalouden myyntituoton rakenne	23
VI. Maatalouden liikekustannus	25
1. Liikekustannus ja sen rakenne	25
2. Rahassa suoritettu liikekustannus	28
3. Työmenekki	28
a. Ihmistyö	28
b. Hevostyö	30
c. Traktorityö	30
VII. Investoinnit maatalouteen ja asuinrakennuksiin	31
VIII. Maatalouden liiketulokset	32
1. Verotettava puhdas tuotto	32
2. Maatalousylijäämä	33
3. Kannattavuuskerroin	34
IX. Metsätalous	35
X. Oman tilan maataloustuotteiden käyttö yksityistaloudessa	36
Taulukot	37
Summary	68
Liitteenä kartta kirjanpitoiltojen sijainnista	70

I. MAATALOUDEN YLEISET EDELLYTYKSET TILIVUONNA 1977

1. Sääsuhteet ja vuodentulo vuonna 1977

Vuoden 1976 loppupuoli, etenkin lokakuu, oli erityisen kylmä. Pitkäksi venynyt sadon korjuukausi viivästytti maiden kylvökuntoon saattamista, joten syyskylvöjen suorittaminen jäi tavallista myöhemmäksi. Syysviljojen talvehtiminen oli heikonlaista johtuen siitä, että kovista pakkasista huolimatta routakerros jäi ohueksi paksun lumikerroksen alla. Nurmien talvehtiminen sen sijaan oli melko hyvä. Alkukesän hallat eivät vaurioittaneet ruista ja vehnää muutoin kuin hidastamalla kasvua, joka jo muutenkin oli kevät-kylmyyden ja kuivuuden vuoksi normaalista jäljessä. Kevätkylvöt aloitettiin yleisemmin koko maassa vasta toukokuun puolivälin jälkeen. Orastuminen kesti jopa kaksi viikkoa normaalin viikon sijasta, ja oraiden kasvamisenkin oli hidasta. Laidunkausi alkoi tavallista myöhemmin, mutta laitumien kunto oli melko hyvä.

Sääsuhteet kasvukautena 1977

Weather conditions

Paikkakunta	Säähavaintojen kuukausikeskimäärät						Lokak.
	Huhtik.	Toukok.	Kesäk.	Heinäk.	Elok.	Syysk.	
Lämpötila C° — <i>Temperature</i>							
Turku	1.4	9.1	14.7	14.2	14.7	8.8	5.9
Helsinki	1.6	9.3	14.5	14.9	15.1	8.9	6.0
Tampere	0.9	8.7	14.1	14.6	14.1	8.4	4.7
Lappeenranta	1.7	9.8	14.1	15.5	14.6	8.0	3.4
Jyväskylä	0.2	8.0	13.7	14.5	12.9	7.0	2.9
Kuopio	0.4	8.3	14.5	15.8	13.9	7.4	2.2
Vaasa	—0.1	6.9	13.2	14.3	13.3	8.1	4.4
Kajaani	—0.4	6.4	12.9	15.2	12.0	6.3	0.7
Oulu	—0.5	5.9	12.4	15.1	12.5	7.1	1.6
Sodankylä	—4.2	2.4	8.5	12.9	9.8	3.8	—3.5

Sademäärät mm — *Rainfall*

Turku	90	76	43	144	55	68	73
Helsinki	113	19	48	106	43	86	90
Tampere	65	61	42	120	22	68	61
Lappeenranta	58	34	40	94	56	71	70
Jyväskylä	72	32	37	115	41	94	86
Kuopio	61	49	21	122	38	99	63
Vaasa	66	50	32	86	24	85	37
Kajaani	43	48	29	167	39	88	41
Oulu	70	48	32	70	45	49	32
Sodankylä	55	32	60	83	28	36	56

Lunta oli tavallista enemmän ja huhtikuun loppupuolen runsaat sateet sulattivat sen niin nopeasti, että esim. Pohjanmaan alaville seuduille muodostui suuria tulva-alueita. Toukokuun alkupäiviksi sattui erittäin lämmin, mutta lyhyt kausi. Samoin vallitsi kesäkuun alkupuolella hellekausi, mutta kuun lopussa oli taas normaalia kylmempää. Heinäkuu oli kolea ja epävakainen ja sademäärät Etelä-Suomessa lähes kaksinkertaisia normaaliin verrattuna. Heinätöitä päästiin aloittamaan tavallista myöhemmin. Syyskuussa jatkuneet sateet vaikeuttivat pahasti korjuutöitä. Maataloustilaston mukaiset tärkeimpien viljelykasvien kokonaissadot yhteensä vuosina 1977, 1976 ja 1975 sekä vuosien 1973—77 satokeskimäärät esitetään seuraavassa:

Kokonaissadot

Total yields

Kasvilaji	1977 milj. kg	1976 milj. kg	1975 milj. kg	Keskim. 1973—77 milj. kg
Syysvehnä — <i>Winter wheat</i>	99.5	219.3	129.5	148.0
Kevätvehnä — <i>Spring wheat</i>	195.4	434.8	492.0	377.2
Ruis — <i>Rye</i>	80.0	178.2	80.7	119.5
Ohra — <i>Barley</i>	1 447.4	1 553.4	1 241.9	1 239.6
Kaura — <i>Oats</i>	1 021.6	1 572.9	1 450.1	1 265.4
Peruna — <i>Potato</i>	736.5	947.9	679.6	711.6
Sokerijuurikas — <i>Sugar beet</i>	555.2	588.0	640.4	604.9
Peltoheinä — <i>Hay</i>	1 879.2	2 426.3	2 170.7	2 312.9
Kevätöljykasvit — <i>Spring turnip rape</i>	34.9	21.5	22.2	19.7

Kokonaissatojen antamaa kuvaa vuodentulosuhteista täydentävät seuraavat maataloustilaston ilmoittamat hehtaarisadot:

Hehtaarisadot

Yield per hectare

Kasvilaji	1977 100 kg	1976 100 kg	1975 100 kg	Keskim. 1973—77 100 kg
Syysvehnä	24.4	32.9	34.0	29.7
Kevätvehnä	22.5	28.4	27.2	25.6
Ruis	17.0	27.3	21.5	21.6
Ohra	25.1	30.7	26.8	25.2
Kaura	24.5	28.5	25.4	24.1
Peruna	158.7	179.9	140.1	147.1
Sokerijuurikas	177.8	217.8	267.9	245.2
Peltoheinä	37.3	41.0	35.2	38.4
Kevätöljykasvit	15.3	16.4	16.0	14.8

Hehtaarisadoissa oli huomattavia alueellisia eroja, perunasatojen vaihtelu jopa 8 000—19 200 kg:n välillä. Viljasadosta jäi osa korjaamatta peltojen liettyneisyyden ja lakoontuneen kasvuston vuoksi. Heinä kärsi myös huomattavia laatutappioita, jolloin osa sadosta jouduttiin hävittämään kelvottomana.

Vilja-alan osuus koko peltoalasta väheni edelliseen vuoteen verrattuna 4.1 % eli n. 107 000 hehtaarilla, josta kevätvehnän viljelyalan vähennys oli 63 000 ha. Syysrypsin viljely on lopetettu lähes kokonaan, mutta kevätöljykasvien viljelyala on lähes kaksinkertaistunut vuodesta 1976. Nurmi- ja kasvien peltoala oli 36.4 % koko peltoalasta, vuotta aikaisemmin 35.9 %.

Vuonna 1977 oli koko peltoala 2 611 900 hehtaaria, vähennystä edelliseen vuoteen noin 1 000 ha. Pellonvaraussopimuksen alaisena oli peltoa v. 1977 136 800 ha.

2. Maataloustuotteiden ja -tarvikkeiden hinnat

Seuraavassa asetelmassa esitetään Pellervo-Seuran Markkinatutkimuslaitoksen ja Työväen taloudellisen tutkimuslaitoksen laskemia tärkeimpien maataloustuotteiden painotettuja keskihintoja, jotka on maksettu viljelijöille tilivuosina 1977 ja 1976.

Tuote	Tuottajahinta — <i>Producer price</i>	
	1977 mk/100 kg	1976 mk/100 kg
Vehnä — <i>Wheat</i>	85:99	84:66
Ruis — <i>Rye</i>	95:83	95:89
Ohra — <i>Barley</i>	73:35	71:79
Kaura — <i>Oats</i>	64:42	64:00
Peruna — <i>Potatoes</i>	54:52	67:79
Sokerijuurikas ¹⁾ — <i>Sugar beet</i>	23:68	24:55
Maito ²⁾ — <i>Milk</i>	117:18	106:64
	mk/kg	mk/kg
Naudanliha — <i>Beef</i>	13:45	10:69
Sianliha — <i>Pork</i>	8:73	7:89
Kananmunat — <i>Eggs</i>	5:41	5:53

Maataloustarvikkeiden hintatasoa osoittavat seuraavan asetelman luvut. Väkilannoitteiden hinnat tarkoittavat vahvistettuja vähittäismyyntihintoja täysin vaunukuormin vastaanottoasemalla. Kalkkikivijauheesta on ilmoitettu irto- ja säkkitavaran keskimääräinen hinta ja se edustaa Paraisten Kalkki Oy:n Lappeenrannan hintatasoa. Polttoöljystä on ilmoitettu Elinkeinohallituksen vahvistama ohjevähittäishinta.

Tarvike	Vähittäishinta — <i>Retail price</i>	
	1977 mk/100 kg	1976 mk/100 kg
Oulunsalpietari	63:29	51:90
Superfosfaatti	53:72	43:06
Kalisuola	69:72	64:88
Normaali Super Y-lannos	97:38	81:61
Kalkkikivijauhe	6:60	5:86
	mk/100 l	mk/100 l
Polttoöljy I	53:10	44:84

Eräiden tyypillisten rehuseosten keskimääräiset ohjevähittäishinnat ovat olleet vuosina 1977 ja 1976 seuraavat:

Rehuseos <i>Feed compound</i>	Keskim. vähittäishinta <i>Average retail price</i>	
	1977 mk/kg	1976 mk/kg
Lypsykarjarehuseokset — <i>Compounds for milk cows</i>	138:56	116:51
Sianrehuseokset — <i>Compounds for pigs</i>	160:04	127:47
Kananrehuseokset — <i>Compounds for poultry</i>	172:50	135:08
Kivennäisrehuseokset — <i>Mineral compounds</i>	138:63	126:09

¹⁾ Pellervo-Seuran Markkinatutkimuslaitoksen laskemat hinnat.

²⁾ Hinta on 4.3 %:n maidon tilityshinta tuotantoavustuksineen ilman lisähintaa.

3. Työpalkat

Tilastokeskuksen laatiman maataloustyöntekijöiden palkkatilaston mukaan ovat miesten ja naisten neljännesvuosittain lasketut keskituntiansiot olleet vuosina 1977 ja 1976 seuraavat:

		Keskituntiansiot mk/t <i>Average wages mk/h</i>			
		Miehet — <i>Men</i>		Naiset — <i>Women</i>	
	vuosineljännes — <i>Quarter</i>	1977	1976	1977	1976
I	»	12:10	10:68	9:33	8:58
II	»	12:05	10:60	9:93	9:06
III	»	12:16	10:92	10:01	8:91
IV	»	12:87	11:72	10:54	9:34

II. TUTKIMUSAINEISTO

1. Aineiston hankinta, suuruus ja käsittely

Kirjanpitoaineiston hankinnan ovat suorittaneet maatalouden yleisneuvontajärjestöt. Ne ovat huolehtineet myös kirjanpidon ohjauksesta tiloilla. Kaikki tutkimuksessa mukana olevat tilat ovat yksityisten viljelijöiden hallinnassa ja hoidossa. Kun tutkimuskirjanpito on huomattavan suuritöinen ja vapaaehtoisuuteen perustuva, ei tutkimustilojen valinta otantamenetelmällä ole mahdollista. Sen vuoksi ei jäljempänä esitettävien kirjanpilotilojen tulosten voida katsoa sellaisenaan edustavan koko maatalouden keskimääräistä tasoa.

Tarkasteltavana ovat tulokset on laskettu kalenterivuoden 1977 käsitävältä tilikaudelta. Tulostilastossa on mukana yhteensä 828 tilaa. Ne jakaantuvat eri järjestöjen kesken seuraavasti:

Uudenmaan maatalouskeskus	26
Nylands svenska lantbrukssällskap	42
Varsinais-Suomen maatalouskeskus	42
Finska Hushållningssällskapet	18
Ålands Landskapsstyrelse	1
Satakunnan maatalouskeskus	40
Pirkanmaan »	55
Hämeen läänin »	65
Itä-Hämeen »	39
Kymen läänin »	52
Mikkelin läänin »	47
Kuopion läänin »	42
Pohjois-Karjalan »	35
Keski-Suomen »	61
Etelä-Pohjanmaan »	80
Österbottens svenska lantbrukssällskap	12
Oulun maatalouskeskus	89
Kainuun »	36
Lapin läänin »	46
Yhteensä	828

Tilat on ryhmitelty aineiston käsittelyä varten tutkimusalueittain ja tilasuuruusluokittain. Maa on jaettu seuraaviin tutkimusalueisiin: Etelä-Suomi, Sisä-Suomi, Etelä-Pohjanmaa ja Pohjois-Suomi. Tutkimusalueiden rajat seuraavat maataloustilaston tilastoalueiden eli maatalouskeskusten aluerajoja. Tarkemmin ko. rajat ilmenevät liitteenä olevasta kirjanpilotilojen kartasta, johon on merkitty myös tulostilastossa mukana olevien tilojen sijainti kunnittain.

Tilojen ryhmittely tilasuuruusluokkiin on suoritettu vuodesta 1976 alkaen käytössä olleen peltoalan perusteella. Aikaisemmin ryhmittelyperusteena on ollut maatalousmaan muunnettu ala. Se määritettiin siten, että puutarhamaan ja pellon alaan lisättiin laitumen ja niityn muunnettu ala, joka saatiin jakamalla näiden raha-arvo kulloinkin kyseessä olleen tilan keskimääräisellä peltohehtaarin arvolla. Kaikki hehtaaria kohden esitetyt tulokset on ilmaistu vuodesta 1976 alkaen käytössä ollutta peltohehtaaria kohden, ellei toisin mainita.

Tilat on ryhmitelty seuraaviin suuruusluokkiin:

I-slk	— 4.99 ha
II »	5.00— 9.99 »
III »	10.00—19.99 »
IV »	20.00—29.99 »
V »	30.00—49.99 »
VI »	50.00— »

Kun ensimmäisen suuruusluokan tiloja on mukana suhteellisen vähän on ensimmäinen ja toinen luokka yhdistetty. Tarkasteltavana tilivuonna jakaantuvat kirjanpitotilat mainittuihin suuruusluokkiin eri tutkimusalueilla seuraavasti:

Alue	Suuruusluokka					Yhteensä	
	I—II	III	IV	V	VI	kpl	%
Etelä-Suomi	48	105	96	83	48	380	45.9
Sisä-Suomi	22	83	48	22	10	185	22.3
Etelä-Pohjanmaa	18	33	26	11	4	92	11.1
Pohjois-Suomi	38	75	39	15	4	171	20.7
Yhteensä	126	296	209	131	66	828	100.0

Kun tilamäärä on varsin pieni suuremmissa suuruusluokissa, on kuudennen luokan tulokset esitetty erikseen vain Etelä-Suomen alueelta. Muualla yli 30 ha:n tilat on käsitelty yhtenä ryhmänä. Muissakaan ryhmissä eivät tilamäärät ole kovin suuria, mikä seikka on huomattava tarkasteltaessa jäljempänä esitettäviä tuloksia.

Tulokset on esitetty käytössä ollutta peltohehtaaria tai tilaa kohden ilmaistuina keskiarvoina. Ne on laskettu siten, että tilakohtaiset kokonaisluvut on laskettu yhteen ja saatu summa on sitten jaettu vastaavalla tilamäärällä. Tulokset esitetään jokaiselta tutkimusalueelta eri suuruusluokkien ja ko. alueen keskiarvoina. Edellä mainittujen lisäksi taulukoihin on merkitty samalla tavalla lasketut koko maan (kaikkien kirjanpitotilojen) keskiarvot.

Kun eri tutkimusalueiden ja koko maan keskiarvot lasketaan edellä esitetyllä tavalla, vaikuttaa tilakoko tuloskeskiarvojen suhteelliseen suuruuteen. Kun kirjanpitotilojen keskimääräinen koko on suurempi kuin maan kaikkien tilojen, eivät näin lasketut eri alueita koskevat keskiarvot anna oikeata kuvaa tarkasteltavasta asiasta. Sen tähden on eri alueiden ja koko maan keskiarvot määritetty myös siten, että eri suuruusluokkien ja eri alueiden luvut on painotettu niillä suhdeluvuilla, jotka osoittavat maan

kaikkien yli 2 peltihehtaarin tilojen peltoalan jakaantumisen eri suuruusluokkien ja alueiden kesken. Tällä tavalla lasketuista keskiarvoista käytetään nimitystä **painotettu keskiarvo**. Nämä keskiarvot esitetään ainoastaan varsinaista maataloutta koskevista hehtaaria kohden lasketuista luvuista.

Painotetut keskiarvot on laskettu käyttämällä painoina suhdelukuja, jotka osoittavat, kuten edellä jo mainittiin, maan kaikkien yli 2 peltihehtaarin viljelmien peltoalan jakaantumisen eri suuruusluokkien ja alueiden kesken vuoden 1976 lopussa:

Alue	Tilasuuruusluokka					Yhteensä
	I—II	III	IV	V	VI	
Etelä-Suomi	10.0	14.1	8.9	8.1	6.8	47.9
Sisä-Suomi	9.1	7.3	2.2	1.0	0.4	20.0
Etelä-Pohjanmaa	4.5	6.6	3.0	1.3	0.3	15.7
Pohjois-Suomi	7.6	5.6	1.9	0.9	0.4	16.4
					Yhteensä	100.0

Painotettuja keskiarvoja laskettaessa on em. painot yhdistetty samalla tavalla kuin tilatkin.

2. Maankäyttölajit

Eri maankäyttölajien keskimääräiset alat tilivuoden alussa sekä tilikauden aikana käytössä ollut peltoala esitetään taulukossa 1. Peltolaitumet on luettu peltoalaan. Laidunalaan sisältyvät haka- yms. laitumet, jotka eivät ole peltoa. Kasvullisella metsämaalla tarkoitetaan tässä metsämaata, joka kuuluu veroluokkiin I A—IV.

Seuraavassa asetelmassa esitetään kirjanpito-tilojen keskimääräiset käytössä olleet peltoalat vuosina 1977 ja 1976.

Alue	Peltoa ha/tila	
	1977	1976
Etelä-Suomi	29.95	29.19
Sisä-Suomi	21.82	20.94
Etelä-Pohjanmaa	21.66	22.06
Pohjois-Suomi	18.43	18.05
Keskimäärin	24.83	24.18

Keskimääräinen tilakoko vaihtelee huomattavasti alueittain. Se on korkein Etelä-Suomen tutkimusalueella ja alhaisin Pohjois-Suomessa. Se on noussut edellisestä tilivuodesta kaikilla tutkimusalueilla. Tilakoon vuotuiset vaihtelut aiheutuvat maan ostoista ja myynneistä, vuokrauksesta sekä eräissä yksittäistapauksissa myös raivauksista. Myös tutkimustilojen vaihtuvuus vaikuttaa tilojen keskikokoon.

3. Peltoalan käyttö ja sadot

Kirjanpitoiltojen peltoalan käyttöä osoittavat luvut esitetään taulukossa 2. Vehnän viljelyalaan sisältyvät sekä kevät- että syysvehnä ja nurmen alaan on luettu niitonurmi sekä peltolaidun.

Vuosina 1977 ja 1976 jakaantui peltoala eri kasvien kesken kirjanpitoiloilla ja maataloustilaston mukaan keskimäärin koko maassa seuraavan asetelman mukaisesti. Kirjanpitoiloja koskevat luvut ovat painottamattomia.

	Kirjanpitoiloilla		Maataloustilaston mukaan koko maassa	
	1977	% peltoalasta 1976	1977	1976
Ruis	2.8	3.4	1.8	2.5
Vehnä	6.2	9.7	5.0	8.4
Ohra	28.1	24.2	22.3	19.4
Kaura	17.0	18.7	17.8	21.1
Peruna	1.8	1.8	1.8	2.0
Sokerijuurikas	3.0	2.9	1.2	1.0
Muut juurekset	0.4	0.3	—	—
Nurmi	33.7	34.2	36.4	35.9
Kesanto	2.9	1.9	3.5	1.6
Muu peltoala	4.1	2.9	10.2	8.1
Yhteensä	100.0	100.0	100.0	100.0

Asetelman mukaan sekä kirjanpitoiloilla että maan kaikilla tiloilla keskimäärin leipäviljan ja kauran osuus peltoalasta on alentunut edellisestä tilikaudesta, kun taas ohran osuus on vastaavasti lisääntynyt. Nurmikasvien osuus peltoalasta on runsas kolmannes. Se on edelleen alentunut kirjanpitoiloilla, mutta maan kaikilla tiloilla keskimäärin se on noussut edellisestä tilikaudesta. Muuhun peltoalaan on luettu mm. se peltoala, mikä on poistettu tuotannosta pellonvaraus- ja kesannoimissopimuksilla.

Kirjanpitoiltojen satotulokset on esitetty taulukossa 3. Eri kasvien hehtaarisadot kaikilla kirjanpitoiloilla keskimäärin ovat laskeneet edellisestä vuodesta. Ainoastaan perunan keskimääräinen hehtaarisato on pysynyt edellisen vuoden tasolla.

Taulukossa 3 on esitetty myös eri tilaryhmien keskimääräiset rehuyksikkösadot. Ne eivät sisällä viljojen olkisatoa ja juurikasvien naattisadosta on otettu huomioon ainoastaan korjattu sato. Hehtaaria kohden lasketut rehuyksikkösadot on saatu jakamalla rehuyksiköiden kokonaismäärät vain niiden kasvien viljelyalalla, joiden sadot sisältyvät rehuyksikkömääriin. Niistä puuttuvat mm. laitumien sadot. Lisäksi on huomattava, että rehuyksikkösadoissa eivät sadon laadun vaihtelut tule esille.

Seuraavassa asetelmassa olevat painotetut luvut osoittavat kirjanpitoiltojen keskimääräisiä rehuyksikkösatoja eri tutkimusalueilla.

Alue	Keskisadot ry/ha	
	1977	1976
Etelä-Suomi	2 563	3 041
Sisä-Suomi	2 628	2 571
Etelä-Pohjanmaa	2 688	2 821
Pohjois-Suomi	2 205	2 347
Keskimäärin	2 537	2 797

Keskimääräiset rehuyksikkösadot ovat laskeneet edellisestä tilikaudesta Etelä-Suomessa, Etelä-Pohjanmaalla ja Pohjois-Suomessa. Sen sijaan Sisä-Suomen alueella rehuyksikkösato on hieman noussut.

Satotasoa kirjanpitotiloilla ja keskimäärin maan kaikilla tiloilla vuosina 1977 ja 1976 kuvaavat seuraavassa asetelmassa esitettävät eräiden kasvien keskisadot. Kirjanpitotiloja koskevat luvut ovat painotettuja keskiarvoja.

	Kirjanpitotiloilla		Maataloustilaston mukaan koko maassa	
	1977	1976	1977	1976
	100 kg/ha			
Ruis	14.6	23.8	17.0	27.3
Kevätvehnä	19.0	29.7	22.5	28.4
Ohra	27.7	31.2	25.1	30.7
Kaura	24.8	29.7	24.5	28.5
Peruna	183.1	192.6	158.7	179.9
Sokerijuurikas	131.9	156.8	177.8	217.8
Lanttu	221.1	259.6	—	—
Heinä	45.8	48.3	37.3	40.1

Kirjanpitotilojen keskisadot ovat yleensä korkeimpia kuin keskimäärin koko maassa. Kuitenkin tarkasteltavana vuonna rukiin, kevätvehnän ja sokerijuurikkaan keskisadot kirjanpitotiloilla ovat jääneet maan vastaavia keskisatoja alhaisemmiksi.

4. Maitotuotos

Vuotuinen maitotuotos lehmää kohden oli kirjanpitotiloilla tarkasteltavana tilikautena 5 357 kg. Se on 38 kg enemmän kuin edellisenä tilivuonna. Karjantarkkailussa, johon kuului tarkkailuvuonna 1977 33.9 % maan kaikista lehmistä, oli vastaava keskituotos 5 287 kg. Se on noussut edellisestä tarkkailuvuodesta 18 kg.

Kirjanpitotilojen keskimääräiset maitotuotokset eri tutkimusalueilla ja tilasuuruusluokissa tarkasteltavana vuonna ovat olleet seuraavat:

Alue	Tilasuuruusluokat					Keskimäärin
	I—II	III	IV	V	VI	
	Maitoa vuodessa kg/lehmä					
Etelä-Suomi		5 640	5 563	5 460	5 675	5 575
Sisä-Suomi	4 836	5 323	5 467	5 542		5 341
Etelä-Pohjanmaa ..	5 402	5 293	4 759	5 296		5 175
Pohjois-Suomi	5 145	5 327	5 207	5 311		5 257

Tilakohtaiset tuotosluvut on saatu karjantarkkailutuloksista. Kaikki kirjanpitotilat eivät kuitenkaan ole mukana karjantarkkailutoiminnassa. Sen tähden aineisto on tässä pienempi kuin muita tuloksia laskettaessa. Lisäksi mainittakoon, että tarkasteltavana tilivuonna oli 220 sellaista kirjanpitotilaa (tiloja yhteensä 828), joilla ei tilikauden alussa ollut lainkaan nautakarjaa. Vastaavat luvut edellisenä vuonna olivat 205 ja (848).

III. OMAISUUSSUHTEET

A. Koko liike

1. Varat

Viljelijäin varat kirjanpitotiloilla ilmenevät taulukossa 4. Luvut tarkoittavat varojen määrää tilivuoden alussa. Varat on jaettu seuraaviin pääryhmiin: maatalous, metsätalous, asuinrakennukset, sivuansiotalous, rahoitusomaisuus ja yksityistalous. Metsätalousomaisuuteen on luettu maapohjan ja puuston lisäksi myös puutavaravarastot ja metsätaloustalusto. Sivuanomaisuus muodostuu lähinnä sellaisista koneista ja kalustoesineistä, jotka on hankittu pääasiassa sivuansiotointa varten. Rahoitusomaisuuteen sisältyvät käteisvarat, talletukset, osakkeet, obligaatit ja osuudet sekä tilisaatavat. Mainittakoon vielä, että varoihin on luettu myös vuokralle otetun maatalousomaisuuden, esimerkiksi vuokrapellon arvo, mikä on merkitty samansuuruisena myös velkoihin.

2. Velat

Velkojen määrä kirjanpitotiloilla ilmenee taulukosta 4. Niihin sisältyvät varsinaisten velkojen ohella myös maatalouden tilivelat sekä vuokralle otetun maatalousomaisuuden arvo kuten edellä jo mainittiin. Luvut osoittavat velkojen määrää tilikauden alussa.

Seuraavassa asetelmassa ilmenee tilakoon sekä varojen ja velkojen samoin kuin suhteellisen velkaantumisasteenkin kehitys kirjanpitotiloilla viime vuosina. Varojen ja velkojen markkamäärät ovat nimellisiä, joten rahanarvon muutoksia niissä ei ole otettu huomioon.

Tilivuosi	Maatalous- maata muunn. ha/tila	Käytetty peltoala ha/tila	Metsää ha/tila	Varat 1 000 mk/tila	Velat	Velat % varoista
1977		24.83	62.57	512.8	109.3	21.3
1976	24.51	24.18	61.31	429.4	86.7	20.2
1975	23.99		60.62	361.8	68.9	19.0
1974	23.29		58.71	301.8	53.0	17.6
1973	22.53		60.09	232.9	41.9	18.0
1972	21.99		59.76	200.6	36.4	18.2
1971	21.55		59.49	186.4	31.7	17.0
1970	21.01		57.71	175.2	28.5	16.3
1969	20.45		57.20	167.3	25.0	15.0
1968	19.54		54.77	157.5	22.7	14.4
1967	19.21		58.77	142.5	19.9	14.0
1966	19.36		56.79	139.4	18.1	13.0

Asetelmasta voidaan todeta, että varat ja velat ovat markkamääräisesti jatkuvasti nousseet. Keskimääräinen velkaprosentti tarkasteltavana tilivuonna oli 21.3. Taulukon 4 mukaan velkaprosentti vaihtelee huomattavasti eri tilasuuruusluokkien välillä. Voidaan todeta, että velkaprosentti nousee tilakoon kasvaessa.

B. Varsinainen maatalous

1. Omaisuusryhmät

Maatalousomaisuus on jaettu seuraaviin ryhmiin: varastot, kotieläimet, kalusto, rakennukset, salaojitukset ja maatalousmaa. Eri ryhmien arvot hehtaaria kohden tilivuoden alussa esitetään taulukossa 5.

Maatalousvarastot on otettu huomioon samalla tavalla kuin edellisenäkin tilivuonna. Niihin sisältyvät kaikki maatalouden ostovarastot ja tilalla tuotetuista tuotevarastoista kaikki viljavarastot sekä peruna-, juurikasvi- ja korsirehuvarastoista myytäväksi tarkoitetut erät. Huomioon ottamatta jäävät siten vain tilalla käytettäväksi tarkoitetut peruna-, juurikasvi-, heinä-, olki- ja säilörehuvarastot. Tuotevarastot on arvioitu tilahintojen mukaan ja ostovarastot pääasiassa ostohintojen mukaan.

Kotieläimistöön on tässä luettu hevoset, nautakarja, siat, lampaat ja vuohet, sekä kanat, kalkkunat ja hanhet, joita viimeksi mainittuja on pidetty vain muutamilla tiloilla. Muita eläimiä kuten poroja, turkiseläimiä ja mehiläisiä ei sen sijaan ole luettu maatalousomaisuuteen.

Kaluston, talousrakennusten ja salaojitusten kirjanpitoarvoina on tilivuodesta 1968 alkaen käytetty samoja arvoja kuin verotuksessa.

Rakennusten kohdalla on huomattava, että asuinrakennuksia ei ole luettu maatalousomaisuuteen, joten maatalouden rakennusomaisuus koostuu yksinomaan talousrakennuksista. Kuten taulukosta 4 ilmenee, on asuinrakennukset erotettu omaksi omaisuusryhmäkseen, mikä yhdessä maatalousomaisuuden ja metsätalousomaisuuden kanssa muodostaa maatalomaaisuuden. Näin on menetelty tilivuodesta 1966 alkaen.

Maatalousmaahan on luettu pellon lisäksi myös puutarhamaa sekä niitty- ja laidunmaat. Pellon arvo kirjanpitotiloilla on ollut keskimäärin 6 794 mk/ha. Siihen ei sisälly salaojitusten arvo, mikä on esitetty erikseen. Pellon arvo markkina-arvoon nähden on täten selvästi alhaisempi.

2. Kotieläimet

Kotieläinmäärät esitetään tilaa kohden laskettuina taulukossa 6. Vertailtaessa niitä edellisen vuoden vastaaviin eläinmääriin voidaan todeta, että nautaeläimistä lypsylehmien ja vasikoiden lukumäärät ovat hieman nousseet edellisestä vuodesta kaikilla kirjanpitotiloilla keskimäärin. Myöskin kanojen lukumäärä on noussut edellisestä tilikaudesta. Eläinmäärissä eri tutkimusalueiden välillä vallitsevista eroista todettakoon, että keskimääräi-

nen lypsylehmien luku on korkein Pohjois-Suomen tutkimusalueella, kun taas sikojen määrä siellä on vähäisin.

Ryhmään muu siipikarja on luettu ankat, hanhet ja kalkkunat, joiden määrä on ollut kuitenkin erittäin vähäinen.

Kotieläinten määrä on mainitussa taulukossa ilmaistu myös nautayksikköinä. Nautayksikköön on tässä luettu 0.8 hevosta tai yksi nuori hevonen, 1.25 varsaa, yksi sonni tai lehmä, 2 hiehoa tai nuorta sonnia, 2.5 teurasmullia tai 3 vasikkaa, 2 sikaa (yli 6 kk), 2.5 nuorta sikaa (2—6 kk) tai 10 porsasta (alle 2 kk), 50 kanaa tai 33 eläintä muuta siipikarjaa, 8 lammasta tai 10 karitsaa.

Tilaa kohden lasketut keskimääräiset nautayksikkömäärät ovat nousseet edellisestä vuodesta Sisä-Suomen, Etelä-Pohjanmaan ja Pohjois-Suomen tutkimusalueilla, kun taas Etelä-Suomen alueella ne ovat keskimäärin pysyneet ennallaan. Tilivuonna 1977 oli kaikilla kirjanpitotiloilla keskimäärin 20.9 nautayksikköä tilaa kohden ja vastaavasti edellisenä vuonna 20.4 nautayksikköä.

3. Kalusto

Maatalouskalustoon on luettu kaikki maatalouskoneet ja maataloudessa käytetyt kalustoesineet, joiden arvo esitetään taulukossa 7. Kalusto on jaettu seuraaviin ryhmiin: traktorit lisälaitteineen, puimurit, ajo- ja kuljetuskalusto, kasvinviljelykalusto, kotieläinkalusto ja muu maatalouskalusto. Eräissä tapauksissa eri ryhmien väliset rajat ovat harkinnanvaraisia. Taulukossa on luettu puimureiden ryhmään myös vetopuimurit, joita tiloilla on ollut vähän. Samoin maatalouskäytössä olevien autojen määrä kirjanpitotiloilla on erittäin vähäinen. Taulukossa ne sisältyvät ajo- ja kuljetuskalustoon. Kuten aikaisemmin jo mainittiin, on kaluston kirjanpitoarvo sama kuin verotusarvo.

Seuraavan asetelman luvut osoittavat tarkasteltavana tilivuonna niiden tilojen lukumäärät, joilla on tilikauden alussa ollut oma traktori. Sulkeissa olevat luvut tarkoittavat kunkin tilaryhmän kokonaistilamäärää.

Alue	Traktoritilojen luku vuonna 1977					
	I—II slk	III slk	IV slk	V slk	VI slk	Yhteensä
Etelä-Suomi	43 (48)	100 (105)	95 (96)	83 (83)	48 (48)	369 (380)
Sisä-Suomi	15 (22)	82 (83)	48 (48)	32 (32)		177 (185)
Etelä-Pohjanmaa	14 (18)	30 (33)	26 (26)	15 (15)		85 (92)
Pohjois-Suomi ..	34 (38)	74 (75)	39 (39)	19 (19)		166 (171)
Yhteensä	106 (126)	286 (296)	208 (209)	149 (149)	48 (48)	797 (828)

Kirjanpitotiloilla on traktoreita varsin runsaasti, sillä keskimäärin 96 % tiloista on hankkinut sen. Todettakoon vielä, että alle 10 ha:n tiloistakin keskimäärin 84 tilaa sadasta omistaa traktorin.

Myös leikkuupuimureita on kirjanpitotiloilla huomattava määrä, kuten seuraavasta asetelmasta ilmenee. Siinä olevat luvut osoittavat niiden tilojen lukumäärän eri alueilla ja suuruusluokissa, joilla on oma ajopuimuri.

Alue	Ajopuimuritilojen luku tv:nna 1977					Yhteensä
	I—II slk	III slk	IV slk	V slk	VI slk	
Etelä-Suomi	10	46	62	69	45	232
Sisä-Suomi	1	28	23	29		81
Etelä-Pohjanmaa	1	9	16	11		37
Pohjois-Suomi	2	12	14	15		43
Yhteensä	14	95	115	124	45	398

4. Rakennukset

Maatalouden rakennusomaisuuden arvot eri tutkimusalueilla ja tila-suuruusluokissa esitetään taulukossa 8. Maatalousrakennuksiin tässä on luettu vain talousrakennukset, joiden kirjanpitoarvoina on käytetty verotusarvoja. Asuinrakennukset ovat omana erillisenä maatalomaaisuuteen kuuluvana ryhmänä. Asuinrakennuksille ei ole käytetty verotusarvoja, vaan ne on arvioitu erikseen. Poikkeuksena on kuitenkin palkkaväen käytössä olevat asuinrakennukset, jotka on arvioitu verotuskäytännön mukaan. Mainittakoon lisäksi, että maatalouden liiketuloja laskettaessa on asuinrakennuksista aiheutuneet kustannukset, myös poistot, luettu maatalouden kustannuksiin. Vastaavasti kokonaistuottoon sisältyvät mahdollisten vuokratulojen ohella myös viljelijäperheen, palkkaväen ja eläkeläisten asuntoedun arvot.

Maatalousrakennuksista on entiseen tapaan pyritty saamaan eläinsuojat erilleen. Niiden ja muiden talousrakennusten välinen raja on kuitenkin monessa tapauksessa harkinnanvarainen, sillä eläinrakennuksissa on usein huomattavasti muihin tarkoituksiin käytettävää rakennustilaa. Samoin rakennukset voivat olla vajaakäyttöisiä.

IV. RAHALIIKE

Rahatuloiksi ja -menoiksi on tässä laskettu tilivuoden käteistulot ja -menot lisättyinä niiden tilikauden aikana laskuun myytyjen tuotteiden ja laskuun ostettujen tarvikkeiden arvolla, joista suoritukset ovat siirtyneet seuraavalle tilivuodelle. Edellisiltä tilikausilta siirtyneiden saatavien ja velkojen suorituksia ei sitävastoin ole luettu rahatuloiksi ja -menoiksi samoinkuin ei muitakaan lainaus- tai talletusliikkeeseen kuuluvia suorituksia.

Rahatulot on jaettu neljään pääryhmään: maatalous, metsätalous, sivuansiotalous ja yksityistalous. Ne esitetään taulukossa 9. Maatalouden rahatuloihin sisältyvät myös maatalousrakennusten, -kaluston, sekä salaojitusten hankinta-avustukset ja palkkiot, mitkä on viety vastaaviin poistolaskelmiin. Näiden määrä on kuitenkin varsin vähäinen. Entiseen tapaan on maataloustuloihin luettu myös maatalouden välittömään tukemiseen tarkoitettut erät kuten pinta-alalisät ja katokorvaukset. Mahdolliset vuokratulot asuinrakennuksista sisältyvät myös maataloustuloihin. Metsätalouden rahatuloihin on puutavaran myyntitulojen ohella viety myös metsämaan myynnistä saadut tulot. Näitä tuloja on kuitenkin erittäin vähän. Sivuanstotalouden rahatulot muodostuvat pääasiassa varsinaisista sivuansioista. Muista sivuansiotalouteen luetuista eristä mainittakoon korko- ja osinkotulot. Asuinrakennusten myynnistä saadut rahatulot on luettu yksityistalouden rahatuloihin, jotka sisältävät myös yksityisirtaimiston myyntitulot sekä erilaiset sosiaaliset avustukset kuten lapsi- ja perhelisät. Niihin sisältyvät myös saadut maatalousyrittäjäeläkkeet.

Seuraavassa asetelmassa esitetään eri tuloryhmien keskimääräiset arvot tilaa kohden kirjanpito-tiloilla kahtena viimeisenä tilivuotena. Luvut ovat painottamattomia keskiarvoja eikä niissä ole huomioitu rahan arvon muutoksia.

	Rahatulot			
	1977		1976	
	mk/tila	%	mk/tila	%
Maatalous	136 002	82.4	122 329	82.9
Metsätalous	13 266	8.0	10 794	7.3
Sivuansiotalous	10 589	6.4	9 931	6.7
Yksityistalous	5 188	3.2	4 551	3.1
Yhteensä	165 045	100.0	147 605	100.0

Markkamääräisesti rahatulot nousivat edellisestä tilivuodesta kaikissa tuloryhmissä. Rahatulojen kokonaismäärä nousi keskimäärin 17 440 mk.

Maataloustulojen osuus kaikista rahatuloista on ollut runsaat 82 % ja metsätulojen osuus 8 %. Erikseen metsätulojen kehitystä viime vuosina osoittavat seuraavassa asetelmassa esitetyt luvut.

	Metsätalouden rahatulot		
	mk/tila	% kaikista rahatuloista	Metsämaata ha/tila
1977	13 266	8.0	62.57
1976	10 794	7.3	61.31
1975	10 868	8.7	60.62
1974	14 491	14.7	58.71
1973	12 706	15.9	60.09
1972	7 146	10.7	59.76
1971	7 391	12.3	59.49
1970	7 256	13.7	57.71
1969	5 787	12.5	57.20
1968	4 598	12.0	54.77
1967	3 726	10.3	58.77
1966	4 048	12.4	56.79

Taulukossa 10 esitetään kirjanpitotilojen rahamenot tarkasteltavana olevalta vuodelta. Ne on jaoiteltu seuraaviin pääryhmiin: maatalous, metsätalous, asuinrakennusten uudistus, sivuansiotalous, yksityistalous, verot sekä korot, vuokrat ja eläkkeet. Asuinrakennusten korjaus- ja kunnossapitomenot sisältyvät maatalousmenoihin.

Seuraavassa asetelmassa esitetään kirjanpitotilojen keskimääräiset rahamenot tilaa kohden painottamattomina keskiarvoina kahtena viimeisenä tilivuonna.

	Rahamenot				
	mk/tila	1977	%	mk/tila	1976
Maatalous	106 546	62.5		98 017	64.0
Metsätalous	2 750	1.6		2 703	1.8
Asuinrakennusten uudistus	3 650	2.2		3 679	2.4
Sivuansiotalous	1 411	0.8		1 460	1.0
Yksityistalous	33 176	19.5		30 089	19.7
Verot	15 380	9.0		10 939	7.1
Korot, vuokrat ja eläkkeet	7 567	4.4		6 186	4.0
Yhteensä	170 480	100.0		153 073	100.0

Rahamenojen kokonaismäärä on edellisestä vuodesta noussut keskimäärin 17 407 mk.

Verojen sekä korkojen, vuokrien ja eläkkeiden suhteelliset osuudet rahamenojen kokonaismäärästä ovat nousseet edellisestä tilikaudesta ja muiden menoryhmien suhteelliset osuudet vastaavasti alentuneet.

Kun vertaillaan taulukoissa 9 ja 10 esitettyjä rahatulojen ja -menojen kokonaismääriä tilaryhmittäin, voidaan todeta, että eräissä tilaryhmissä rahamenot ovat tuloja suuremmat. Tämä johtuu siitä, että rahatuloissa ja -menojissa ei ole otettu huomioon talletus- ja lainausliikettä, kuten aikaisemmin jo mainittiin. Mainittu erotus on näissä tapauksissa pitänyt peittää joko käteisvaroja tai talletuksia pienentämällä taikka ottamalla lisää velkaa.

V. MAATALOUDEN KOKONAISTUOTTO

Maatalouden kokonaistuotolla käsitetään tilivuoden aikana maataloudessa tuotettujen lopputuotteiden yhteistä arvoa. Kokonaistuottoon on siten luettu:

1) Tilivuoteen kuuluvat rahatulot ja tilisaatavat lukuunottamatta vuoden alussa ollutta omaisuutta vähentämällä saatuja rahatuloja.

2) Maataloudesta metsätalouteen, ruoka- ja yksityistalouteen, sivuansioihin ja eläkeläisille sekä vieraan työvoiman palkkoihin luovutettujen tuotteiden ja etuuksien raha-arvo.

3) Maataloustuotannosta johtunut lisäys varastoissa, puutarhakasvillisuudesta ja kotieläimistössä. Kuten aikaisemmin jo mainittiin, ei varastoissa ole otettu huomioon tilalla käytettäväksi tarkoitettuja omalla tilalla tuotettuja juures- ja korsirehuvarastoja.

Entiseen tapaan on maatalouden kokonaistuottoon luettu myös maatalouden välittömään tukemiseen tarkoitettut valtionavustukset (mm. pinta-alalisät ja katokorvaukset), jotka on maksettu suoraan viljelijöille. Sen sijaan kokonaistuottoon eivät sisälly investointiluontoiset valtionavustukset ja -palkkiot (esim. salaojituspalkkiot).

Kokonaistuottoon sisältyvät myös viljelijäperheen, palkkaväen ja eläkeläisten asuntoedun arvot samoin kuin asuinrakennuksista saadut vuokratulotkin. Asuinrakennuksista aiheutuneet kustannukset, poistot mukaan luettuna on vastaavasti luettu maatalouden liikekustannukseen. Vuodesta 1976 alkaen kokonaistuottolaskelmissa ei ole enää otettu huomioon varsinaisen maatalouden ulkopuolelle tehtyjen hevostöiden raha-arvoa, sillä hevostöitä esiintyy kirjanpitoiltoilla erittäin vähän.

1. Kokonaistuotto ja sen rakenne

Maatalouden kokonaistuotto esitetään tutkimusalueittain ja tilasuuruusluokittain taulukossa 11. Kokonaistuotto on entiseen tapaan jaettu kolmeen pääryhmään: kotieläintuottoon, kasvinviljelytuottoon ja muuhun tuottoon. Kahden ensiksi mainitun tuoton arvot esitetään seuraavassa asetelmassa kahdelta viimeiseltä tilivuodelta. Luvut ovat painotettuja keskiarvoja.

	Kotieläintuotto		Kasvinviljelytuotto		
	1977	1976	mk/ha	1977	1976
Etelä-Suomi	3 467	3 389		1 150	1 438
Sisä-Suomi	6 102	5 497		379	556
Etelä-Pohjanmaa	5 050	4 542		565	639
Pohjois-Suomi	5 413	4 833		238	288
Keskimäärin	4 562	4 237		754	945

Kotieläintuotto on noussut ja kasvinviljelytuotto alentunut edellisestä vuodesta kaikilla tutkimusalueilla. Kotieläintuotto nousi keskimäärin 325 mk ja kasvinviljelytuotto aleni keskimäärin 191 mk hehtaaria kohden. Etelä-Suomen tutkimusalueella keskimääräinen kotieläintuotto pinta-ala-yksikköä kohden on selvästi alhaisin, kun taas keskimääräinen kasvinviljelytuotto on korkein. Tämä onkin luonnollista, sillä maan eteläosissa ovat luontaiset edellytykset ns. myyntikasvien viljelyyn parhaimmat, mistä johtuen huomattava osa viljelykasvien sadosta myydään ja vastaavasti se osa, mikä jalostetaan kotieläintuotteiksi, muodostuu pienemmäksi. Maan pohjoisosissa peltoviljelytuotteet sen sijaan käytetään pääasiassa eläinten rehuksi. Se ilmenee selvästi myös esitetyistä luvuista.

Muuhun tuottoon sisältyvät, kuten taulukosta 11 ilmenee, puutarhan tuotto, valtiolta saadut avustukset (esim. pinta-alaisia ja katokorvaukset) sekä viljelijäperheen, palkkaväen ja eläkeläisten asuntoedun arvo, mikä on pyritty arvioimaan sellaiseksi, että se peittää asuinrakennuksista aiheutuneet kustannukset poisto mukaan luettuna. Asuntoetua arvioitaessa on otettu huomioon myös asuinrakennuksista saadut vuokratulot, jotka sisältyvät erittelemättömään ryhmään. Vastaavasti asuinrakennuksista aiheutuneet kustannukset on luettu maatalouden liikekustannukseen.

Seuraavassa asetelmassa esitetään maatalouden kokonaistuotto ja sen huomattavin erä, nautakarjan tuotto kahdelta viimeiseltä tilikaudelta. Luvut ovat painotettuja keskiarvoja.

	Kokonaistuotto		mk/ha	Nautakarjan tuotto	
	1977	1976		1977	1976
Etelä-Suomi	4 952	5 109	2 221	2 195	
Sisä-Suomi	6 924	6 453	4 498	4 022	
Etelä-Pohjanmaa	5 976	5 497	3 684	3 334	
Pohjois-Suomi	6 199	5 604	5 227	4 645	
Keskimäärin	5 712	5 526	3 399	3 148	

Kokonaistuotto ja nautakarjan tuotto ovat nousseet edellisestä vuodesta kaikilla tutkimusalueilla lukuunottamatta Etelä-Suomen aluetta, jolla hehtaaria kohden laskettu kokonaistuotto on alentunut. Nautakarjasta saadun tuoton osuus kokonaistuotosta kaikilla kirjanpitotiloilla keskimäärin on ollut 59.5 % ja edellisenä tilikautena vastaavasti 57.0 %.

2. Maatalouden myyntituoton rakenne

Maatalouden varsinaiset eli nk. puhdistetut rahatulot esitetään taulukossa 12. Näihin on luettu vain sellaiset erät, jotka on otettu huomioon maatalouden kokonaistuottoa laskettaessa. Tästä syystä niihin eivät sisälly tilivuoden alussa ollutta omaisuutta vähentämällä saadut tulot, esimerkiksi jos tilalta on myyty traktori, ei siitä saatu hinta sisälly näihin tuloihin. Vastaavasti ei traktorin ostohintaa ole luettu maatalouden varsinaisiin rahamenoihin.

Seuraavassa asetelmassa esitetyt painotetut luvut osoittavat, miten maatalouden puhdistetut rahatulot ovat edellisestä tilivuodesta muuttuneet.

	Maatalouden puhdistetut rahatulot mk/ha	
	1977	1976
Nautakarja	887	740
Maitotalous	2 434	2 356
Siat	979	898
Siipikarja	347	381
Muut eläimet	13	14
Kotieläintalous yhteensä	4 660	4 389
Kasvinviljely	735	716
Muut tulot	181	149
Yhteensä	5 576	5 254

Nautakarjatulot ovat nousseet edellisestä vuodesta 147 mk ja maitotaloustulot 78 mk hehtaaria kohden. Kotieläintaloudesta kokonaisuudessaan saadut rahatulot nousivat 271 mk ja kasvinviljelytulot 19 mk hehtaarilta. Kaikki rahatulot yhteensä ovat nousseet edellisestä vuodesta 322 mk. Tähän sisältyvät myös tuotteiden hintamuutoksista johtuvat nousut. Rahatulot muodostavat pääosan kokonaistuotosta. Tarkasteltavana tilikautena niiden osuus kokonaistuotosta oli 97.6 % ja vastaavasti edellisenä vuonna 95.1 %.

VI. MAATALOUDEN LIIKEKUSTANNUS

Maatalouden liikekustannukseen on luettu maatalouden säännöllistä hoitoa varten tilivuoden aikana uhratut rahamenot, yksityis-, metsä- ja sivuansiotaloudesta saatujen luontaisuuksien arvot sekä ne maatalousomaisuuden vähennykset, jotka ovat syntyneet tuotannon, jalostamisen ja keskimääräistä kulumista vastaavan poiston kautta. Tuloja, jotka on saatu tilivuoden alussa ollutta omaisuutta vähentämällä, ei ole luettu kokonaistuottoon. Vastaavasti omaisuuden lisäyksestä aiheutuneet menot eivät kuulu liikekustannukseen. Korot, verot ja vuokramaksut eivät myöskään sisälly liikekustannukseen, joten maatalous on oletettu niistä vapaaksi ja siten ne on maksettava liikeylijäämästä eli verotettavasta puhtaasta tuotosta.

1. Liikekustannus ja sen rakenne

Liikekustannus on jaettu seuraaviin pääryhmiin: työkustannus, kotieläinkustannus, tarvikekustannus, kone- ja kalustokustannus, rakennuskustannus ja muu kustannus. Mainittujen pääryhmien sekä niiden alaryhmien arvot esitetään taulukossa 13.

Työkustannus sisältää ainoastaan maatalouden ihmistyökustannuksen. Siihen on luettu maatalouden säännölliseen harjoittamiseen liittyvistä töistä eli ns. maatalouden juoksevista töistä maksetut aika- ja urakkapalkat sosiaalisine kuluineen. Jos palkattu työvoima on ruokaillut tilan taloudessa maksutta, myöskin siitä aiheutuneet kustannukset sisältyvät palkkakustannukseen. Maatalouden investointitöitä koskevat kustannukset eivät kuulu liikekustannukseen. Jos tilan palkkaväki on tehnyt muita töitä kuten metsä- ja yksityistalouden töitä on niitä vastaava osuus vähennetty liikekustannuksesta. Kokonaispalkkakustannukset on jaettu eri talousalojen osalle tehtyjen työtuntien suhteessa.

Ne viljelijäperheen yli 14 vuotiaat jäsenet, joille on maksettu palkkaa, on vastaavana aikana luettu palkkaväkeen kuuluviksi. Siten heidän maataloustöitä koskeva palkkansa kuuluu maatalouden palkkakustannukseen. Todettakoon vielä, että kun verotuksessa ei viljelijälle (verovelvolliselle) ja hänen aviopuolisolleen tai alle 14 vuotiaalle lapsille maksettavaa palkkaa voida katsoa maatalouden vähennyskelpoiseksi menoksi, on heidät tässä katsottu kaikissa tapauksissa viljelijäperheeseen kuuluviksi.

Viljelijäperheen tekemien maatalouden juoksevien töiden arvo on myös luettu liikekustannukseen. Se on määritetty siten, että tehdyt työtunnit on hinnoitettu maataloustyöntekijäin keskituntiansioiden mukaan, jotka on saatu Tilastokeskuksen laatimista tilastoista. Viljelijäperheen oman työn arvoa määritettäessä on käytetty seuraavia tuntipalkkoja:

Miehet	12:20 mk
Naiset	9:90 »
Lapset	6:10 »

Työkustannuksiin sisältyy maksettujen palkkojen ja viljelijäperheen ruumiillisen työn palkkavaatimuksen lisäksi maatalouden johtotyön arvo, joka on laskettu siten että ko. työtunnit on hinnoitettu 12:20 mk/t. Maatalouden johtotyöksi on katsottu lähinnä seuraavat työt: maatalouskirjanpito, kasvinviljely- ja kotieläintaloussuunnitelmien laatiminen sekä maataloustuotteiden myynti ja maataloustarvikkeiden osto.

Kotieläinlänkkustannus muodostuu astutus- ja keinosiemennysmaksuista, karjantarkkailu- ja kantakirjamenoista, kotieläintalouden puhdistusmenoista, sekä eläinlääkäripalkkioista ja muista eläinlääkintämenoista. Lisäksi siihen kuuluvat eläinten poistonluontoiset arvovähennykset. Kotieläinten hankintamenot on otettu vähennyksenä huomioon eri eläinlajien tuottoa laskettaessa.

Tarvikekustannusta laskettaessa on tarvikkeiden ostomenojen lisäksi otettu huomioon myös tarvikevarastojen muutokset. Varaston lisäys on vähennetty ko. tilivuoden vastaavan tarvikkeen ostomenoista ja vähennys vastaavasti niihin lisätty. Ostorehukustannukseen sisältyvät myös kuoritun maidon ja heran ostomenot. Ostolannoitteiden ryhmään kuuluvat myös maanparannusaineiden hankintamenot. Viljan peittäus- ja lajittelukustannukset on yhdistetty kuivaus- ja kasvinsuojelukustannukseen. Poltto- ja voiteluainekustannukseen sisältyvät tilan omasta metsästä otetut poltto- ja ovetetut polttoaineet. Vuodesta 1976 alkaen tähän ryhmään on luettu myös traktoreiden ja ajopuimureiden poltto- ja voiteluainemenot. Polttoainekustannukseen kuuluvat myös asuinrakennusten lämmitysainemenot. Sähkömaksut käsittävät maatalouden sähkömenojen ohella myös asuinrakennusten sähkön käytön, sillä asuntoetua määriteltäessä on otettu huomioon myös valaistus. Varsinaisten sähkömaksujen lisäksi on tähän ryhmään luettu myös sähkölamppujen ja -sulakkeiden ostomenot.

Kone- ja kalustokustannuksessa on poistot otettu samoina kuin mitä viljelijät ovat käyttäneet verokirjanpidossaan. Siten poistot on laskettu ns. menojäännösmentelmän mukaan ts. poistamattomasta jäännösarvosta on laskettu määräprosentti, mikä verotuksessa vaihtelee 0—30 %. Traktorin ja puimurin poistoista on liikekustannuksessa vain se osa, mikä koskee varsinaista maataloutta, sillä muiden töiden (esim. sivuansiotöiden) osuus on vähennetty liikekustannusta laskettaessa. Sama koskee myös muita kustannuksia. Koneiden ja kaluston korjaus- ja kunnossapitomenoihin ei kuulu tilan palkkaväen ja viljelijäperheen tekemien huolto- ja korjaustöiden kustannus, mikä sisältyy maatalouden yhteiseen työkustannukseen. Kone- ja kalustokustannuksessa ei ole mukana myöskään korvaavasta, kuten ei muissakaan liikekustannuksen erissä. Vuodesta 1976 alkaen traktoreiden ja leikkuupuimureiden poltto- ja voiteluainemenot on

luettu tarvikkekustannukseen sekä vakuutusmaksut muuhun liikekustannukseen. Mainittakoon myös, että traktorin osalta uudisrakennus- ja salaojaitöiden kustannukset on katsottu vuotuis-kustannukseksi, kuten verotuksessa, ja siten ne on luettu liikekustannukseen. Mainitut investointityöt on kuitenkin työnmenekkitilastossa käsitelty erikseen.

Pienkaluston hankintamenot ovat aiheutuneet sellaisesta kalustosta, minkä todennäköinen taloudellinen kestoikä on alle 3 vuotta. Niitä ei ole käsitelty investointimenoina, vaan ne on katsottu suoraan vuotuismenoksi, joten ne sisältyvät kokonaisuudessaan hankintavuoden liikekustannukseen. Kaluston vuokratkäyttöön on luettu varsinaisten vuokramenojen ohella myös yksityiskäyttöön hankitun auton kustannuksista maatalousajojen osuus.

Rakennuskustannuksissa poistot on laskettu verotussäännösten mukaisesti määräprosentteina rakennuksen tai rakennelman poistamattomasta jäännösarvosta. Poistoprosentit ovat seuraavat: talousrakennukset 0—10 %, palkkaväen käytössä olevat asuinrakennukset 0—6 % sekä rakennelmat 0—20 %. Viljelijäperheen käytössä olevien asuinrakennusten arvot on määritetty entiseen tapaan arvioimalla ja poistot on laskettu tasapoistoina. Siten niiden kohdalla ei ole käytetty verotusarvoja. Rakennuskustannusta tarkasteltaessa on huomattava, että siihen on luettu myös viljelijäperheen käytössä olevien asuinrakennusten poistot samoin kuin korjaus- ja kunnossapitomenotkin. Maataloutta on vastaavasti hyvitetty asuntoedun arvolla, mikä sisältyy kokonaistuottoon.

Rakennusten korjaus- ja kunnossapitoon ei sisälly tilan vakinaisen työvoiman suorittamien korjaustöiden kustannus, sillä se on otettu huomioon maatalouden yhteisessä työkustannuksessa kuten kalustonkin kohdalla.

Muu kustannus koostuu mm. ojen, aitojen ja teiden kunnossapitomenoista sekä perusparannusten, lähinnä salaojitusten poistoista, mitkä on määritetty verotussäännösten mukaan menojäännöspoistoina. Poistojen enimmäismäärä on 10 % menojäännöksestä. Myös maatalouden vakuutusmaksut sisältyvät tähän pääryhmään. Siihen on luettu vuodesta 1976 alkaen myöskin traktorin ja ajopuimurin vakuutusmaksut.

Seuraavassa asetelmassa esitetään maatalouden liikekustannus sekä siihen sisältyvä työkustannus vuosina 1977 ja 1976. Luvut ovat painotettuja keskiarvoja.

	Liikekustannus		Työkustannus	
	1977	1976	mk/ha	
Etelä-Suomi	5 627	5 354	2 242	2 260
Sisä-Suomi	8 292	7 689	3 744	3 595
Etelä-Pohjanmaa	6 778	6 272	2 950	2 831
Pohjois-Suomi	7 956	7 223	3 826	3 593
Keskimäärin	6 723	6 282	2 914	2 841

Keskimääräinen liikekustannus nousi edellisestä vuodesta 441 mk ja työkustannus 73 mk hehtaaria kohden.

2. Rahassa suoritettu liikekustannus

Taulukossa 14 esitetään maatalouden varsinaiset eli nk. puhdistetut rahamenot. Niihin on luettu ainoastaan maatalouden juokseviin menoihin käytetyt erät eli menot, jotka on otettu huomioon liikekustannusta laskettaessa. Tästä syystä niihin eivät sisälly investointiluontoiset menot kuten uudisrakennuksiin sekä uusien koneiden ja kaluston hankintaan käytetyt erät. Vastaavalla tavalla on menetelty, maatalouden varsinaisten rahatulojen kohdalla, joihin ei ole luettu tilikauden alussa ollutta omaisuutta vähentämällä saatuja tuloja. Rakennusten korjausmenoihin on luettu myös asuinrakennuksia koskevat korjausmenot.

Seuraavassa asetelmassa olevat painotetut luvut osoittavat eräitä rahamenoeriä eri tutkimusalueilla tilivuosina 1977 ja 1976.

	Palkat		Ostorehut		Ostolannoitteet	
	1977	1976	1977	1976	1977	1976
			mk/ha			
Etelä-Suomi	171	151	840	814	401	420
Sisä-Suomi	176	219	1 516	1 528	444	467
Etelä-Pohjanmaa	51	63	1 216	1 059	431	442
Pohjois-Suomi	102	103	1 499	1 389	484	438
Keskimäärin	142	144	1 142	1 093	428	436

Asetelman mukaan ostorehumenot ovat nousseet edellisestä vuodesta keskimäärin 49 mk hehtaaria kohden eli noin 4.5 %. Sen sijaan keskimääräiset palkka- ja lannoitemenot ovat olleet samaa suuruusluokkaa kuin edellisenä tilikautena.

3. Työnmenekki

a. Ihmistyö

Viljelijäperheen ja aikapalkkaisen vieraan työvoiman työtuntien kokonaismäärät esitetään taulukossa 15. Työtunteihin sisältyvät myös sivu-ansio- ja kotitaloustyöt. Palkkavaen työtunteihin ei ole luettu urakatöitä. Johtotyö koskee yksinomaan varsinaista maataloutta. Siihen on luettu lähinnä seuraavat työt: maatalouskirjanpito, kasvinviljely- ja kotieläintaloussuunnitelmien laatiminen sekä maataloustuotteiden myynti ja maataloustarvikkeiden osto. Kaikki taulukoissa 15—19 esitetyt työnmenekkiluvut pohjautuvat tiloilla työpäiväkirjoihin tehtyihin muistiinpanoihin.

Kokonaistuntimäärien lisäksi on taulukkoon 15 merkitty myös metsätöiden tuntimäärät. Niihin ei ole luettu tilan omaan käyttöön otetun polttopuun ja korjauksiin yms. käytetyn puutavaran hakkuu- ja ajotöitä, mitkä sisältyvät maatalouden työnmenekkilukuihin. Rakennusten uudistuksiin otetun puutavaran osalta hakkuu- ja ajotyöt on merkitty ko. uudistustyöksi.

Maatalouden juokseviin töihin, mitkä esitetään taulukossa 16, on luettu maatalouden säännölliseen harjoittamiseen liittyvät työt kuten erilaiset kasvinviljelytyöt, kotieläinten ruokinta- ja hoitotyöt sekä korjaus- ja kunnossapitotyöt. Viimeksi mainituista on huomattava, että niihin sisältyvät myös asuinrakennuksia koskevat korjaustyöt. Kuten edellä jo mainittiin, on maatalouden juoksevien töiden tuntimäärissä mukana eräitä

puutavaran hakkuu- ja ajotöitä. Maatalouden investointityöt eivät kuulu näihin juokseviin töihin. Maatalouden työnmenekki on ilmaistu myös ihmistyötunteina. Ne on saatu siten, että miesten ja naisten työtuntien summaan on lisätty lasten tunnit jaettuna kahdella. Kun esitettyihin työnmenekkilukuihin eivät sisälly urakkatyöt, on niitä vastaavat palkat merkitty taulukkoon.

Tarkasteltaessa viljelijäperheen ja palkkaväen työmääriä on huomattava, että ne yli 14 vuotiaat perheenjäsenet, joille on maksettu palkkaa, on vastaavana aikana luettu palkkaväkeen, kuten liikekustannusta koskevassa selvityksessä jo mainittiin.

Maatalouden työnmenekki tilivuosina 1971—77 on vaihdellut eri tutkimusalueilla seuraavasti. Luvut ovat painotettuja keskiarvoja.

	1977	1976	Maatalouden työnmenekki it/ha				
			1975	1974	1973	1972	1971
Etelä-Suomi	191	217	222	223	231	247	253
Sisä-Suomi	319	345	329	325	327	336	356
Etelä-Pohjanmaa	251	272	271	281	274	273	283
Pohjois-Suomi	327	347	337	341	338	344	347
Keskimäärin	248	273	270	272	275	285	294

Kaikilla kirjanpitotiloilla keskimäärin maatalouden ihmistyöpanos on alentunut vuosina 1971—77 vajaat 50 tuntia hehtaaria kohden.

Maatalouden juoksevat työt on eritelty kolmeen ryhmään: kasvinviljelytyöt, kotieläintalouden työt ja muut maatalouden juoksevat työt. Näiden tuntimäärät ilmenevät taulukosta 17.

Kasvinviljelytyöihin on luettu mm. muokkaus- ja lannoitus-työt, viljelykasvien kylvö-, hoito- ja korjuutyöt, oijen kunnostus sekä kasvinviljelyrakennusten sekä -koneiden ja -kaluston korjaukset.

Kotieläintalouden töihin sisältyvät mm. eläinten ruokinta- ja hoitotyöt, kotieläinrakennusten ja -kaluston korjaukset. Rehujen siirto eläinsuojien yhteydessä olevista varastoista eläinten eteen on katsottu kotieläintalouden työksi. Sen sijaan rehujen kuljetus pellolta näihin kuten muihinkin varastoihin on katsottu kasvinviljelytyöksi.

Muihin maatalouden juokseviin töihin sisältyvät edellisiin ryhmiin kuulumattomat varsinaiset maataloustyöt, esimerkiksi puutarhatyöt.

Taulukossa 17 esitetään myös talousrakennusten ja salaojitusten yms. uudistustyöt. Vastaavien omaisuusosien arvoa on lisätty palkkaväen työn osalta. Sen sijaan viljelijäperheen tekemien uudistustöiden arvoa ei ole otettu omaisuuden lisäyksenä huomioon. Muista investointitöistä todettakoon, että kaluston uudistustöitä on nykyisin erittäin vähän, joten niitä ei ole eritelty työkirjanpidossa. Uudisviljely- eli uudisraivaustöitä on myös tehty hyvin vähän ja sentähden ei niitä eikä myöskään asuinrakennusten uudistustöitä ole katsottu tarpeelliseksi esittää erikseen. Ne kylläkin sisältyvät taulukossa 15 oleviin työtuntien kokonaismääriin. Todettakoon vielä, että investointitöiden tuntimääriin on palkkaväen osalta otettu mukaan ainoastaan aikapalkkaisten maataloustyöntekijöiden työt. Investointitöitä koskevat urakkapalkat samoin kuin niitä töitä yksinomaan tehneitten aikapalkkaisten ammattimiesten palkkakustannukset on viety jo raha- liikkeen erittelyssä suoraan ko. investointimenoiksi, joten ko. kustannuksia ei ole tarvinnut mitenkään jakaa.

Taulukosta 18 ilmenevät viljelijäperheen ja aikapalkkaisen palkkaväen tekemät sivuansiotyöt sekä yksityistalouden työt. Viljelijäperheen sivuansiotöihin sisältyvät vain ne työt, joista korvaus on suoritettu työajan perusteella. Yksityistalouden töihin on luettu ruokatalous- ja muut kotitaloustyöt.

b. Hevostyö

Kirjanpitotiloilla tehtyjen hevostöiden määrä on jatkuvasti alentunut. Vuonna 1977 oli kirjanpitotoiminnassa mukana 74 sellaista tilaa, joilla tilikauden alussa oli hevonen. Näiden tilojen keskimääräinen peltoala oli 22,86 ha. Kyseisillä tiloilla keskimäärin tehtiin vuonna 1977 hevostöitä seuraavassa asetelmassa esitetyt tuntimäärät.

	Hevostyö t/tila
Maatalouden juoksevat työt	101
Metsätyöt	22
Sivuansio- ym. työt	2
Yhteensä	125

Ne sisältävät ainoastaan tilojen omien hevosten työt. Vieraiden hevosten työt on jätetty pois niiden vähäisyyden takia. Metsätöihin on luettu vain tilan omassa metsässä suoritettut puutavaran hankintakauppaan ja metsänhoitoon yms. liittyvät työt. Jos töitä on tehty jonkin muun tilan metsässä, on ne katsottu sivuansiotöiksi. Tilan käyttöön omasta metsästä otetun puutavaran ajotyöt on luettu maataloustöihin. Mikäli hevosilla on tehty talousrakennusten ja salaojitusten yms. uudistustöitä, ei niiden arvoa ole otettu huomioon omaisuuden lisäyksenä.

Tutkimusalueittain ja tilasuuruusluokittain ryhmitellyt hevostöiden tuntimäärät vuodelta 1977 on esitetty maatalouden taloudellisen tutkimuslaitoksen tiedonannoissa n:o 54.

c. Traktorityö

Traktorityön tuntimäärät ilmenevät taulukosta 19. Niihin sisältyvät sekä omien että vuokrattujen traktorien työt. Taulukkoon on merkitty erikseen myös talousrakennusten ja salaojitusten uudistustyöt, joita koskevat traktorityön kustannukset on luettu maatalouden vuotuiskustannuksiin eikä omaisuuden lisäykseksi. Töiden jaoittelussa on käytetty samoja ryhmittelyperusteita kuin edellä selostetussa hevostyön jaoittelussa.

Seuraavassa asetelmassa on esitetty traktorityön määrät maatalouden juoksevista töissä vuosina 1971—77. Luvut ovat painotettuja keskiarvoja.

	Traktorityö t/ha						
	1977	1976	1975	1974	1973	1972	1971
Etelä-Suomi	24	25	26	24	25	25	26
Sisä-Suomi	26	26	26	25	28	26	27
Etelä-Pohjanmaa	26	28	29	28	27	26	28
Pohjois-Suomi	32	33	34	32	32	32	32
Keskimäärin	26	27	28	26	27	27	28

Asetelman mukaan traktorityön määrissä viime vuosina ei ole tapahtunut sanottavia muutoksia.

VII. INVESTOINNIT MAATALOUTEEN JA ASUINRAKENNUKSIIN

Kirjanpitotiloilla maatalouteen ja asuinrakennuksiin tehdyt investoinnit esitetään taulukoissa 20 ja 21.

Maatalouden investoinnit on eritelty eri omaisuusosien kesken. Rakennuksiin sisältyvät vain talousrakennukset, sillä asuinrakennuksiin suoritettut investoinnit esitetään erikseen. Uudisviljelynimike tarkoittaa maatalousmaan uudisraivausta. Maatalousmaan osto on esitetty erillisenä ryhmänä.

Kokonaisinvestointeihin on luettu rahamenojen lisäksi omasta metsästä ko. tarkoituksiin otettu puutavara, sekä ihmistyö. Viimeksi mainittu sisältää vain palkkaväen työn niiden omaisuusosien kohdalla, joista lasketaan poistot. Siten viljelijäperheen työtä ei niissä ole otettu huomioon. Mainittujen omaisuusosien arvonnäykkseksi ei ole luettu myöskään ko. kohteisiin suoritettua hevos- ja traktorityötä. Viimeksi mainitun osalta kustannukset on käsitelty vuotuis-kustannuksina.

Seuraavassa asetelmassa olevat luvut osoittavat kokonaisinvestointien ja niiden suurimman erän, kone- ja kalustohankintojen suuruuden eri tutkimusalueilla tarkasteltavana olevana tilivuonna.

	Yhteensä mk/tila	Maatalousinvestoinnit	
		Koneet ja kalusto mk/tila	%-osuus
Etelä-Suomi	29 766	22 831	76.7
Sisä-Suomi	24 173	17 619	72.9
Etelä-Pohjanmaa	25 388	17 767	70.0
Pohjois-Suomi	23 552	18 106	76.9
Keskimäärin	26 747	20 128	75.3

Kokonaisinvestoinnit ovat olleet selvästi korkeimmat Etelä-Suomen tutkimusalueella. Sama pitää paikkansa myös koneiden ja kaluston kohdalla.

Investointirahamenot ovat muuttuneet edellisestä tilivuodesta eri tutkimusalueilla seuraavasti:

	Rahamenot maatalousinvestointeihin mk/tila			
	Yhteensä		Koneet ja kalusto	
	1977	1976	1977	1976
Etelä-Suomi	28 975	30 374	22 815	23 604
Sisä-Suomi	23 472	32 921	17 618	21 774
Etelä-Pohjanmaa	24 096	22 873	17 767	17 625
Pohjois-Suomi	23 089	21 882	18 104	15 425
Keskimäärin	25 988	28 319	20 120	20 796

VIII. MAATALOUDEN LIIKETULOKSET

Maatalouden liiketulokset tilivuodelta 1977 esitetään taulukossa 22. Varsinaisten tulosten ohella on taulukkoon merkitty myös maatalouden kokonaistuoton ja liikekustannuksen arvot. Vertailtaessa esillä olevan tilikauden tuloksia vuotta 1968 edeltäneisiin vuosiin on huomattava, että mainitun tilivuoden alusta lukien tehtiin tulosten laskentaperusteisiin muutoksia, joita on lähemmin selostettu vuoden 1968 vastaavassa julkaisussa. Vuoden 1977 liiketulosten laskentaperusteet ovat samat kuin edellisenä vuonna.

Tulosten suhteen on edelleen muistettava, että kirjanpito-tiloja ei ole voitu valita otantamenetelmällä ja sentähden niiden tulosten ei voida katsoa edustavan koko maatalouden keskimääräistä tasoa.

1. Verotettava puhdas tuotto

Maatalouden puhtaalla tuotolla tarkoitetaan kokonaistuoton ja liikekustannuksen erotusta. Kun liikekustannukseen eivät sisälly verot, vuokrat eivätkä velkojen korot, on mainittu erotus velattoman maatalouden verotettava puhdas tuotto, josta käytetään myös nimitystä liikeylijäämä. Sen arvot esitetään taulukossa 22.

Seuraavassa asetelmassa olevat luvut osoittavat verotettavan puhtaan tuoton painotettuja keskiarvoja eri tutkimusalueilla tilivuosina 1977 ja 1976.

	Verotettava puhdas tuotto mk/ha	
	1977	1976
Etelä-Suomi	— 675	— 245
Sisä-Suomi	—1 368	—1 236
Etelä-Pohjanmaa	— 802	— 775
Pohjois-Suomi	—1 757	—1 619
Keskimäärin	—1 011	— 756

Verotettava puhdas tuotto on jäänyt kaikilla tutkimusalueilla negatiiviseksi, siis keskimääräinen liikekustannus on muodostunut suuremmaksi kuin vastaava kokonaistuotto. Se on laskenut edellisestä vuodesta kaikilla tutkimusalueilla. Erityisen heikoksi tulos on muodostunut Sisä- ja Pohjois-Suomessa. Tähän on kuitenkin todettava, että näillä alueilla työ- ja viljelijäperheen arvioidusta huomattavan korkea. Se koostuu pääasiassa viljelijäperheen arvioidusta palkasta, mikä sisältyy laskennallisena eränä liikekustannukseen.

Osoituksena verotettavan puhtaan tuoton suuruudesta eri kokoisilla tiloilla esitetään seuraavassa asetelmassa Etelä-Suomen tutkimusalueen eri tilasuuruusluokkien keskimääräiset luvut tilivuosina 1977 ja 1976.

Etelä-Suomen tilasuuruusluokat	Verotettava puhdas tuotto mk/ha	
	1977	1976
I—II (alle 10 ha)	—2 262	—1 741
III (10—20 »)	— 854	— 220
IV (20—30 »)	102	482
V (30—50 »)	116	748
VI (yli 50 »)	53	981
Keskimäärin	— 114	542
Painotettu keskiarvo	— 675	— 245

Mainitut luvut osoittavat selvästi tilakoon vaikutuksen puhtaan tuoton suhteelliseen suuruuteen. Tilakoon kasvaessa hehtaaria kohden laskettu puhdas tuotto yleensä kohoaa.

2. Maatalousylijäämä

Maatalousylijäämä saadaan siten, että kokonaistuotosta vähennetään liikekustannuksen muut erät paitsi viljelijäperheen oman työn arvo. Maatalousylijäämään sisältyvät siten viljelijäperheen omalle työlle saatu palkka ja maatalouteen sijoitetulle pääomille saatu korko. Taulukossa 22 ja seuraavissa asetelmissa esitetyjä maatalousylijäämän arvoja laskettaessa ei veroja ole luettu kustannuksiin. Lisäksi on huomattava, kuten aikaisemmin on jo mainittu, että ne viljelijäperheen jäsenet, joille on maksettu palkkaa, on vastaavana aikana katsottu palkkaväkeen kuuluviksi. Siten heidän palkkansa on jo vähennetty maatalousylijäämästä.

Seuraavassa asetelmassa olevat painotetut keskiarvot osoittavat minkälaiseksi maatalousylijäämä on muodostunut eri alueilla tilivuosina 1977 ja 1976.

	Maatalousylijäämä mk/ha	
	1977	1975
Etelä-Suomi	1 397	1 875
Sisä-Suomi	2 189	2 123
Etelä-Pohjanmaa	2 091	1 980
Pohjois-Suomi	1 965	1 866
Keskimäärin	1 758	1 940

Maatalousylijäämän suhteelliseen suuruuteen vaikuttaa mm. se miten suuren osan maataloustöistä on suorittanut viljelijäperhe ja minkä osan palkattu työvoima. Kun pientiloilla on viljelijäperheen tekemä työ määrä hehtaaria kohden yleensä suurempi kuin suurilla tiloilla, joilla käytetään enemmän palkkaväkeä, muodostuu maatalousylijäämä hehtaaria kohden pien-

tiloilla yleensä korkeammaksi kuin keskikokoa suuremmilla tiloilla. Tämä ilmenee seuraavassa asetelmassa esitetyistä Etelä-Suomen tutkimusalueen eri tilasuuruusluokkien keskiarvoista tilivuosina 1977 ja 1976.

Etelä-Suomen tilasuuruusluokat	Maatalousylijäämä mk/ha	
	1977	1976
I—II	1 575	1 958
III	1 617	2 025
IV	1 744	1 995
V	1 218	1 629
VI	443	1 322
Keskimäärin	1 130	1 672
Painotettu keskiarvo	1 397	1 875

3. Kannattavuuskerroin

Kannattavuuskertoimella tarkoitetaan suhdelukua, joka saadaan kun maatalousylijäämä jaetaan viljelijäperheen arvioidun palkan ja maatalouteen sijoitetun pääoman korkovaatimuksen summalla. Jos mainittu summa on yhtä suuri kuin maatalousylijäämä, on kannattavuuskertoimen arvo 1.0. Tässä tapauksessa katsotaan maatalouden tuotantokustannusten tulleen peitetyiksi. Jos kertoimen arvo on korkeampi kuin 1.0, on maatalous tuottanut voittoa. Jos sen arvo on pienempi kuin 1.0, on tulos ollut tappiollinen. Taulukossa 22 olevat samoin kuin seuraavassa asetelmassakin esitetyt kannattavuuskertoimen arvot on laskettu siten, että korkovaatimus on määritetty viiden prosentin mukaan. Kuten aikaisemmin on jo mainittu, ei asuinrakennuksia ole luettu maatalousomaisuuteen ja siten niitä ei ole myöskään otettu mukaan maatalouden korkovaatimusta laskettaessa.

Seuraavassa asetelmassa olevat painotetut luvut osoittavat, minkälaiseksi kannattavuuskerroin on eri tutkimusalueilla muodostunut tilivuosina 1977 ja 1976.

	Kannattavuuskerroin	
	1977	1976
Etelä-Suomi	0.50	0.69
Sisä-Suomi	0.52	0.54
Etelä-Pohjanmaa	0.59	0.59
Pohjois-Suomi	0.46	0.47
Keskimäärin	0.51	0.59

IX. METSÄTALOUS

Metsätalouden rahatulot ja -menot esitetään koko rahaliikettä koskevissa taulukoissa 9 ja 10. Viljelijäperheen ja aikapalkkaisen vieraan työvoiman tekemät metsätyöt ilmenevät taulukosta 15. Urakkapalkalla suoritettujen metsätyöiden arvo sisältyy metsätalouden rahamenoihin. Traktorien metsätyöt on esitetty taulukossa 19.

Tutkimustiloilla käytetyn puutavaran määrät selviävät taulukosta 23. Kirjanpitotilojen omasta metsästä saatu puutavara muodostaa pääosan tilojen kokonaiskulutuksesta, sillä ostettua puutavaraa käytetään maataloilla suhteellisen vähän. Puunkulutus on jaettu kahteen ryhmään: polttopuut ja muu puutavara. Viimeksimainitun osuus maatalouden puunkulutuksen arvosta tilivuonna 1977 oli 50.3 %, ja se muodostuu pääasiassa maatalousrakennusten uudistukseen ja kunnossapitoon käytetystä puutavarasta, jonka osuus maatalouden muun puutavaran arvosta oli 83.9 %. Taulukon luvut on esitetty tutkimusalueittain ja suuruusluokittain. Niitä tarkasteltaessa on otettava huomioon, että tilakohtainen puutavaran käytön vaihtelu on erittäin suuri. Osalla tiloista ei käytetä mm. polttopuuta lainkaan. Taulukosta selviävät esikseen asuinrakennusten uudistukseen käytetyn puutavaran määrät sekä luovutukset eläkkeisiin. Asuinrakennuksiin luovutettu polttopuu käsittää lämmitykseen käytetyn puutavaran lisäksi myös ruoanvalmistukseen käytetyt polttopuut.

Omasta metsästä saadun puutavaran arvolla on hyvitetty metsätaloutta ja veloitettu vastaavasti muita talousaloja. Tätä varten on puutavara tarkasteltavana vuonna hinnoitettu keskimäärin eri tutkimusalueilla seuraavasti:

Etelä-Suomi.....	66:93	mk/k-m ³
Sisä-Suomi.....	64:10	»
Etelä-Pohjanmaa.....	64:01	»
Pohjois-Suomi.....	45:57	»

Kaikilla tutkimusalueilla keskimäärin on vastaava hinta ollut 60:70. Hinnoittelu on, kuten edellisenäkin vuonna, suoritettu kantohinnan mukaan.

X. OMAN TILAN MAATALOUSTUOTTEIDEN KÄYTTÖ YKSITYISTALOUESSA

Ruokatalous on yhdistetty viljelijäperheen yksityistalouteen, joten ruokatalouden rahamenot sisältyvät yksityistalouden menoihin ja ruokataloustyöt on luettu vastaavasti yksityistalouden töihin. Vieraan työvoiman ruokailukustannus, joka on luettu palkkakustannukseen, on määritetty arvion mukaan niillä tiloilla, joilla palkkaväki on ruokaillut tilan yhteisessä ruokataloudessa.

Omalla tilalla tuotettujen maataloustuotteiden käyttö yksityistaloudessa on selvitetty entiseen tapaan. Käyttömääriin sisältyvät omalta tilalta yksityistalouteen otettujen tuotteiden kokonaismäärät. Jos palkatut työntekijät ovat ruokailleet tilan yhteisessä ruokataloudessa, niin myös heidän osuutensa kuuluu ko. käyttökuluihin. Tärkeimpien tuotteiden käyttömäärät esitetään taulukossa 24. Ne on laskettu tilaa kohden, koska vuosiruokailijoiden määriä ei ole selvitetty.

Viljamäärät on ilmoitettu mainitussa taulukossa jyvänä. Taulukossa 24 esitettävien lukujen suhteen on muistettava, että ne ovat keskiarvoja. Yksityisillä tiloilla omalta tilalta saatujen, ruokataloudessa käytettyjen maataloustuotteiden käyttömäärät vaihtelevat huomattavasti.

Omalta tilalta saatujen, yksityistaloudessa käytettyjen maataloustuotteiden arvo on entiseen tapaan luettu maatalouden kokonaistuottoon. Näiden tuotteiden arvo on määritetty tilahintojen mukaan.

TAULUKOT
TABLES

Taulukko 1. Maankäyttölajit ha/tila
Ägoslag ha/gård
Land use categories per farm

Alue ja suuruusluokka ¹⁾	Käytössä ollut pelto ⁶⁾	Tilivuoden alussa ⁷⁾						Koko ala ¹⁶⁾	
		Puutarha ¹⁰⁾	Pelto ¹¹⁾	Luonnon laidun ja niitty ¹²⁾	Rajviot ¹³⁾	Kasvull. metsämaa ¹⁴⁾	Muu ala (ei vesistöjä) ¹⁵⁾		
Etelä-Suomi ²⁾ . . . . . I—II	7.15	0.04	7.15	0.63	0.04	21.19	3.60	32.65	
	III	14.97	0.07	14.96	0.62	0.07	30.34	4.13	50.19
	IV	24.92	0.12	24.92	0.73	0.06	44.69	6.14	76.66
	V	38.34	0.11	38.34	2.10	0.10	67.11	12.92	120.68
	VI	81.03	0.39	80.91	1.22	0.40	125.57	15.23	223.72
Keskimäärin ⁷⁾	29.95	0.13	29.93	1.05	0.11	52.87	7.89	91.98	
Sisä-Suomi ³⁾ . . . . . I—II	7.70	0.04	7.70	0.31	0.18	52.08	4.78	65.09	
	III	14.87	0.04	14.89	0.85	0.11	63.00	7.93	86.82
	IV	23.83	0.07	23.68	1.07	0.02	95.33	9.73	129.90
	V—VI	46.52	0.08	46.52	0.66	0.33	105.96	8.15	161.70
	Keskimäärin	21.82	0.06	21.78	0.81	0.13	77.52	8.06	108.36
Etelä-Pohjanmaa ⁴⁾ . . . . . I—II	8.32	0.04	8.32	0.01	0.05	23.23	7.48	39.13	
	III	14.78	0.03	14.78	0.08	0.03	30.72	11.11	56.75
	IV	24.53	0.03	24.53	0.01	0.06	36.46	12.41	73.50
	V—VI	47.85	0.05	47.85	—	—	50.51	13.16	111.57
	Keskimäärin	21.66	0.04	21.66	0.03	0.04	34.11	11.10	66.98
Pohjois-Suomi ⁵⁾ . . . . . I—II	8.10	0.02	8.04	0.59	0.29	86.44	50.74	146.12	
	III	14.96	0.03	14.96	0.42	0.29	77.32	46.15	139.17
	IV	23.77	0.04	23.77	0.63	0.26	89.88	62.15	176.73
	V—VI	41.84	0.06	40.00	0.31	—	86.95	44.17	171.49
	Keskimäärin	18.43	0.03	18.22	0.49	0.25	83.28	50.60	152.87
Koko maa ⁶⁾	Keskimäärin	24.83	0.08	24.77	0.77	0.14	62.57	17.11	105.44

¹⁾ Område och storleksklass. ²⁾ Södra Finland. ³⁾ Inre Finland. ⁴⁾ Sydösterbotten. ⁵⁾ Norra Finland.
⁶⁾ Hela landet. ⁷⁾ I medeltal. ⁸⁾ Odlat åker. ⁹⁾ Vid årets början. ¹⁰⁾ Trädgård. ¹¹⁾ Åker. ¹²⁾ Äng och betesmark
utom åker. ¹³⁾ Röjningar. ¹⁴⁾ Växtlig skogsmark. ¹⁵⁾ Övrig areal utom vattenområden. ¹⁶⁾ Totalareal.
¹⁷⁾ Regions and size classes. ¹⁸⁾ South Finland. ¹⁹⁾ Central Finland. ²⁰⁾ South Ostrobothnia. ²¹⁾ North Finland.
²²⁾ Whole country. ²³⁾ Average. ²⁴⁾ Arable land in cultivation. ²⁵⁾ At the start of the year. ²⁶⁾ Garden. ²⁷⁾ Arable land.
²⁸⁾ Pasture and meadow. ²⁹⁾ Clearings. ³⁰⁾ Forest. ³¹⁾ Other. ³²⁾ Total.

Taulukko 2. Pellon käyttö % peltoalasta
Åkerns användning i % av åkerarealen
Use of arable land per cent of area

Alue ja suuruusluokka	Ruis ¹⁾	Vehnä ²⁾	Ohra ³⁾	Kaura ⁴⁾	Peruna ⁵⁾	Sokerijuuri- kas ⁶⁾	Muut juurek- set ⁷⁾	Nurmi ⁸⁾	Kesanto ⁹⁾	Muu pelto- ala ¹⁰⁾	
Etelä-Suomi .... I—II	0.9	4.5	19.7	26.9	5.4	3.6	0.7	32.1	4.1	2.1	
	III	1.8	5.8	23.9	25.5	2.2	3.2	0.1	34.4	1.4	
	IV	1.5	8.1	27.0	22.5	1.4	4.0	0.1	29.0	2.0	
	V	3.7	7.9	34.2	18.8	1.0	3.9	0.0	23.6	3.1	
	VI	6.0	17.0	29.0	16.1	0.3	5.6	1.1	9.8	3.4	
	Keskimäärin	3.7	10.7	29.1	19.7	1.1	4.4	0.5	21.7	2.8	6.3
Sisä-Suomi ..... I—II	0.6	—	15.8	15.0	1.9	—	0.1	62.4	0.1	4.1	
	III	0.3	0.7	19.9	13.0	1.4	0.5	0.2	59.2	3.5	
	IV	1.1	0.7	34.3	15.7	3.9	2.5	0.0	37.1	3.5	
	V—VI	3.8	1.9	38.0	17.3	6.3	1.3	0.3	26.1	3.5	
	Keskimäärin	1.8	1.1	30.5	15.4	3.9	1.3	0.2	41.0	3.4	1.4
	Etelä-Pohjanmaa I—II	1.2	—	26.9	16.1	3.0	—	0.3	50.3	0.4	1.8
III		0.7	—	16.5	21.0	2.4	0.4	0.2	52.6	4.3	
IV		2.4	1.0	40.3	19.4	1.2	4.2	0.4	27.2	2.4	
V—VI		5.7	0.5	42.1	25.2	1.1	4.1	0.0	18.9	1.3	
Keskimäärin		3.1	0.5	34.1	21.6	1.6	2.9	0.2	32.2	2.3	1.5
Pohjois-Suomi ... I—II		0.2	0.0	5.9	1.1	1.8	0.1	0.4	84.6	4.3	1.6
	III	0.2	0.1	12.1	5.0	3.0	—	0.9	74.5	3.0	
	IV	0.3	0.0	20.0	5.3	1.8	—	0.1	67.7	3.7	
	V—VI	1.4	—	26.2	10.9	1.0	0.1	0.0	57.1	2.4	
	Keskimäärin	0.5	0.0	17.5	6.2	2.0	0.1	0.4	69.0	3.2	1.1
	Koko maa	Keskimäärin	2.8	6.2	28.1	17.0	1.8	3.0	0.4	33.7	2.9

¹⁾ Råg. ²⁾ Vete. ³⁾ Korn. ⁴⁾ Havre. ⁵⁾ Potatis. ⁶⁾ Sockerbeta. ⁷⁾ Övriga rotfrukter. ⁸⁾ Vall. ⁹⁾ Träda. ¹⁰⁾ Övrig åkerareal.

¹⁾ Rye. ²⁾ Wheat. ³⁾ Barley. ⁴⁾ Oats. ⁵⁾ Potato. ⁶⁾ Sugar beet. ⁷⁾ Other root crops. ⁸⁾ Cultivated grass. ⁹⁾ Fallow. ¹⁰⁾ Other.

Taulukko 3. Sadot kg/ha
Skörd kg/ha
Yields of cultivated plants

Alue ja suuruusluokka	Ruis ²⁾	Kevät- vehnä ³⁾	Ohra ⁴⁾	Kaura ⁵⁾	Peruna ⁶⁾	Sokeri- juuri- kas ⁷⁾	Lanttu ⁸⁾	Heinä ⁹⁾	Sato ry/ha ¹⁰⁾	
Etelä-Suomi . . . . . I—II	1 402	2 146	2 627	2 109	16 687	20 857	14 298	4 397	2 213	
	III	1 871	2 349	2 758	2 804	21 276	16 808	32 981	4 739	
	IV	1 611	2 443	2 892	2 865	17 036	17 386	31 243	4 656	
	V	1 738	2 669	2 839	2 708	18 325	17 173	26 571	4 435	
	VI	2 012	2 474	3 041	2 812	16 380	19 414	40 000	5 271	
	Keskimäärin	1 889	2 490	2 906	2 770	18 386	18 258	27 425	4 691	2 662
Painotettu keskiarvo ¹⁾	1 723	2 396	2 810	2 656	18 336	18 190	28 681	4 676	2 563	
Sisä-Suomi . . . . . I—II	444	—	2 726	2 292	10 527	—	23 333	4 033	2 339	
	III	1 420	2 974	2 901	2 697	19 402	24 753	24 766	4 692	
	IV	2 123	3 120	2 956	2 798	23 049	25 024	—	4 580	
	V—VI	2 196	2 316	2 795	2 610	23 761	15 409	15 000	4 702	
	Keskimäärin	2 117	2 567	2 866	2 676	22 819	21 500	24 375	4 608	2 855
	Painotettu keskiarvo	1 109	1 588	2 820	2 517	16 076	12 835	20 708	4 381	2 628
Etelä-Pohjanmaa . . . I—II	990	—	2 900	3 038	23 164	—	36 667	5 135	2 779	
	III	1 880	—	2 557	2 038	21 273	14 118	27 143	5 250	
	IV	2 222	3 335	3 342	2 735	21 241	19 598	1 644	4 710	
	V—VI	2 080	3 333	3 384	3 401	25 697	17 380	—	4 635	
	Keskimäärin	2 072	3 312	3 241	2 865	22 617	18 306	13 923	4 993	2 895
	Painotettu keskiarvo	1 715	1 083	2 890	2 595	22 254	11 523	22 125	5 050	2 688
Pohjois-Suomi . . . . . I—II	400	2 875	2 610	1 701	16 555	—	—	3 895	2 099	
	III	897	—	2 463	1 593	19 021	13 344	4 300	2 349	
	IV	2 203	2 286	2 323	2 257	15 219	—	—	4 417	
	V—VI	1 423	—	2 316	2 361	15 705	7 550	—	3 604	
	Keskimäärin	1 432	2 395	2 364	2 093	17 384	5 808	13 331	4 130	2 238
	Painotettu keskiarvo	856	1 590	2 504	1 779	17 185	602	4 590	4 070	2 205
Koko maa	Keskimäärin	1 925	2 505	2 886	2 734	20 422	18 520	18 945	4 538	2 663
	Painotettu keskiarvo	1 457	1 896	2 774	2 475	18 310	13 188	22 106	4 576	2 537

¹⁾ Avvägt medeltal. ²⁾ Råg. ³⁾ Vårvete. ⁴⁾ Korn. ⁵⁾ Havre. ⁶⁾ Potatis. ⁷⁾ Sockerbeta. ⁸⁾ Kälrot. ⁹⁾ Hå. ¹⁰⁾ Skörd fe/ha.

¹⁾ Weighted mean. ²⁾ Rye. ³⁾ Spring wheat. ⁴⁾ Barley. ⁵⁾ Oats. ⁶⁾ Potato. ⁷⁾ Sugar beet. ⁸⁾ Swede. ⁹⁾ Hay. ¹⁰⁾ Yield food units per hectare.

Taulukko 4. Varat ja velat mk/tila
Tillgångar och skulder mk/gård
Assets and debts per farm

Alue ja suuruusluokka	Varat ¹⁾							Velat ²⁾		
	Maa-talous ³⁾	Metsä-talous ⁴⁾	Asuin-raken-nukset ⁵⁾	Sivu-ansio-talous ⁶⁾	Rahoi-tus-omal-suus ⁷⁾	Yksi-tyis-talous ⁸⁾	Varat -yhteen-sä ⁹⁾	Yh-teensä ¹⁰⁾	Va-roista % ¹¹⁾	
Etelä-Suomi	I—II	96 526	38 956	14 906	1 044	22 746	11 460	185 638	13 904	7.5
	III	222 255	66 291	23 089	1 475	22 257	18 697	354 064	62 568	17.7
	IV	366 765	107 384	36 876	3 540	41 446	26 429	582 440	105 222	18.1
	V	555 188	133 744	34 414	7 312	44 185	29 394	804 237	183 173	22.8
	VI	1 034 682	227 140	69 410	1 653	85 082	42 381	1 460 348	378 157	25.9
	Keskimäärin	418 223	108 271	33 863	3 240	39 892	25 064	628 553	133 403	21.2
Sisä-Suomi	I—II	99 131	81 274	22 282	1 862	31 252	16 052	251 853	25 637	10.2
	III	196 364	105 419	22 935	1 964	22 418	18 317	367 417	60 595	16.5
	IV	344 198	157 775	29 799	6 755	32 437	23 711	594 675	142 576	24.0
	V—VI	577 970	188 921	44 432	25 041	38 790	35 488	910 642	259 980	28.5
	Keskimäärin	289 165	130 576	28 357	7 186	28 900	22 417	506 601	112 196	22.1
	Etelä-Pohjanmaa	I—II	117 868	24 536	26 080	1 853	12 163	13 693	196 193	18 659
III		193 401	33 628	28 080	224	20 227	15 233	290 793	29 993	10.3
IV		330 489	44 574	36 054	7 333	18 542	24 455	461 497	78 518	17.0
V—VI		600 922	58 730	37 746	4 033	20 964	35 975	758 370	171 022	22.6
Keskimäärin		283 809	39 035	31 518	3 187	18 293	20 920	396 762	64 483	16.3
Pohjois-Suomi ...		I—II	83 243	53 172	25 447	2 190	19 811	13 628	197 491	29 427
	III	167 752	65 674	33 377	528	18 854	18 087	304 272	69 015	22.7
	IV	233 180	70 325	40 302	249	15 266	18 846	378 168	101 733	26.9
	V—VI	383 087	73 676	41 437	—	28 530	22 019	548 749	151 608	27.6
	Keskimäärin	187 821	64 846	34 089	775	19 324	17 706	324 561	76 857	23.7
	Koko maa	Keskimäärin	326 870	96 593	32 419	3 607	30 788	22 493	512 770	109 329

¹⁾ Tillgångar. ²⁾ Skulder. ³⁾ Jordbruk. ⁴⁾ Skogsbruk. ⁵⁾ Bostadsbyggnader. ⁶⁾ Biförtjänster. ⁷⁾ Finansierings-tillgångar. ⁸⁾ Privatekonomi. ⁹⁾ Summa tillgångar. ¹⁰⁾ Summa skulder. ¹¹⁾ Skulder i % av tillgångar.

¹⁾ Assets. ²⁾ Debts. ³⁾ Agriculture. ⁴⁾ Forestry. ⁵⁾ Dwellings. ⁶⁾ By-enterprises. ⁷⁾ Current assets. ⁸⁾ Private house-hold. ⁹⁾ Total assets. ¹⁰⁾ Total debts. ¹¹⁾ Debts per cent of assets.

Taulukko 5. Maatalousomaisuus mk/ha
Jordbrukets tillgångar mk/ha
Agricultural property per hectare

Alue ja suuruusluokka	Varas- tot ¹⁾	Koti- eläimet ²⁾	Kalusto ³⁾	Raken- nukset ⁴⁾	Salaoji- tukset ⁵⁾	Maa ⁶⁾	Yh- teensä ⁷⁾	
Etelä-Suomi	I—II	1 197	1 988	1 046	853	216	8 204	
	III	1 444	2 141	1 395	1 268	294	8 303	
	IV	1 429	1 859	1 561	1 280	320	8 266	
	V	1 482	1 637	1 501	1 128	320	8 414	
	VI	1 606	672	1 142	794	217	8 339	
	Keskimäärin	1 499	1 434	1 362	1 057	278	8 336	13 966
Painotettu keskiarvo	1 419	1 762	1 335	1 093	276	8 300	14 185	
Sisä-Suomi	I—II	1 019	3 028	1 115	1 690	172	5 846	
	III	1 006	2 609	1 547	1 964	308	5 772	
	IV	1 480	2 328	2 104	2 559	320	5 650	
	V—VI	1 404	1 884	1 556	1 339	304	5 937	
	Keskimäärin	1 288	2 280	1 690	1 891	304	5 801	13 254
	Painotettu keskiarvo	1 092	2 716	1 412	1 859	247	5 804	13 130
Etelä-Pohjanmaa	I—II	978	3 101	1 885	1 613	315	6 280	
	III	1 022	2 841	1 364	1 219	208	6 433	
	IV	1 680	2 211	1 445	1 175	391	6 572	
	V—VI	1 680	1 444	1 264	1 061	350	6 759	
	Keskimäärin	1 466	2 156	1 393	1 178	326	6 583	13 102
	Painotettu keskiarvo	1 204	2 650	1 516	1 306	288	6 450	13 414
Pohjois-Suomi	I—II	693	2 903	1 433	1 851	180	3 221	
	III	724	2 980	2 049	2 066	116	3 278	
	IV	776	2 744	1 281	1 588	125	3 295	
	V—VI	769	2 348	1 512	1 191	208	3 128	
	Keskimäärin	748	2 744	1 628	1 683	148	3 239	10 190
	Painotettu keskiarvo	719	2 867	1 634	1 843	154	3 242	10 459
Koko maa	Keskimäärin	1 340	1 871	1 470	1 328	268	6 887	13 164
	Painotettu keskiarvo	1 205	2 273	1 428	1 403	252	6 681	13 242

¹⁾ Förråd. ²⁾ Husdjur. ³⁾ Maskiner och redskap. ⁴⁾ Byggnader. ⁵⁾ Täckdikning. ⁶⁾ Mark. ⁷⁾ Summa.
¹⁾ Stores. ²⁾ Livestock. ³⁾ Implements. ⁴⁾ Buildings. ⁵⁾ Drainage. ⁶⁾ Agricultural land. ⁷⁾ Total.

Taulukko 6. Koti-
Djurantal
Number of live-

Alue ja suuruusluokka	Hevoset ¹⁾	Nautakarja ²⁾					
		sonnit ³⁾	lehmät ⁴⁾	hiehot ja nuor. sonnit ⁵⁾	teuras-mullit ⁶⁾	vasikat alle 1 v. ¹⁰⁾	
Etelä-Suomi	I—II	0.1	—	2.2	0.6	0.6	1.6
	III	0.1	—	5.2	1.6	1.2	3.1
	IV	0.1	0.0	6.8	2.4	1.3	4.1
	V	0.0	—	7.4	3.5	2.3	6.9
	VI	0.1	—	7.9	3.1	1.2	5.2
	Keskimäärin	0.1	0.0	6.0	2.3	1.4	4.3
Sisä-Suomi	I—II	0.3	—	5.2	1.1	1.4	2.6
	III	0.1	—	8.1	2.4	1.6	6.2
	IV	0.1	—	9.0	3.4	1.4	4.7
	V—VI	0.4	0.1	9.8	5.1	4.2	9.4
	Keskimäärin	0.2	0.0	8.3	3.0	2.0	5.9
Etelä-Pohjanmaa	I—II	0.1	—	4.3	2.6	1.5	1.9
	III	0.1	—	7.5	5.2	2.3	3.4
	IV	0.0	—	6.3	3.8	2.0	3.0
	V—VI	0.1	—	7.1	2.9	1.3	3.2
	Keskimäärin	0.1	—	6.4	3.9	1.9	3.0
Pohjois-Suomi	I—II	0.2	0.0	5.2	1.4	0.9	4.1
	III	0.1	0.0	9.2	2.9	1.6	5.5
	IV	0.1	0.1	12.5	3.8	4.6	7.8
	V—VI	0.1	—	15.9	6.3	6.8	18.7
	Keskimäärin	0.1	0.0	9.8	3.2	2.7	7.2
Koko maa	Keskimäärin	0.1	0.0	7.4	2.8	1.8	5.1

¹⁾ Hästar. ²⁾ Nötboskap. ³⁾ Svin. ⁴⁾ Fjäderfä. ⁵⁾ Får. ⁶⁾ Tjurar. ⁷⁾ Kor. ⁸⁾ Kvigor och ungtjurar. ⁹⁾ Gödkalvar. ¹⁰⁾ Övrigt fjäderfä. ¹¹⁾ Fullvuxna. ¹²⁾ Lamm under 6 mån. ¹³⁾ Kreatursenheter.

¹⁾ Horses. ²⁾ Cattle. ³⁾ Pigs. ⁴⁾ Poultry. ⁵⁾ Sheep. ⁶⁾ Bulls. ⁷⁾ Cows. ⁸⁾ Heifers and young bulls. ⁹⁾ Veal calves. ¹⁰⁾ Other poultry. ¹¹⁾ Full-grown. ¹²⁾ Lambs under 6 months. ¹³⁾ Livestock units.

eläimiä kpl/tila
per gård
stock per farm

karjut yli 9 kk ¹¹⁾	emakot yli 9 kk ¹²⁾	Siat ³⁾				Siipikarja ⁴⁾		Lampaat ⁵⁾		Nautayksiköitä ¹³⁾
		siat 6—9 kk	siat 3—6 kk	siat 2—3 kk	porsaat alle 2 kk ¹²⁾	kanat ¹⁴⁾	muu siipikarja ¹⁵⁾	täysikasvuiset ¹⁶⁾	karitsat alle 6 kk ¹⁷⁾	
0.0	1.0	—	2.3	0.3	3.0	49.8	—	0.5	0.1	6.3
0.0	1.4	2.7	2.6	4.2	3.5	45.7	0.1	0.2	0.1	13.7
0.1	4.0	1.8	6.5	2.2	16.0	122.2	0.1	0.5	0.1	20.6
0.1	3.8	1.1	22.6	11.1	13.2	34.2	0.0	0.7	0.3	30.5
0.1	2.2	1.0	15.5	11.2	4.4	181.8	—	2.7	0.4	28.6
0.1	2.6	1.5	9.6	5.6	8.8	80.2	0.1	0.7	0.2	20.1
0.0	0.5	0.1	0.1	—	1.9	206.2	—	0.4	0.1	12.3
0.1	1.8	0.7	0.4	0.9	5.7	5.2	0.1	0.1	—	14.6
0.2	2.5	1.9	10.2	5.1	6.5	787.5	0.1	0.0	—	37.7
0.3	8.9	11.6	13.5	19.6	27.6	151.7	0.3	0.2	—	47.2
0.1	3.1	2.8	5.2	5.1	9.3	257.4	0.1	0.1	0.0	26.0
0.1	1.8	1.3	—	1.1	6.1	11.7	—	0.2	—	9.9
—	0.6	0.6	0.8	0.9	1.6	15.2	—	0.2	—	14.0
0.2	5.3	3.4	27.0	16.3	7.6	25.4	—	0.0	—	33.0
0.3	2.5	12.0	56.3	3.0	7.7	23.3	—	6.3	2.4	43.6
0.1	2.5	3.4	17.1	5.6	5.2	18.7	—	1.1	0.4	23.4
—	0.2	—	—	—	0.4	0.3	—	0.5	0.2	8.1
0.1	0.5	0.2	1.0	—	0.4	1.0	0.1	0.1	0.0	14.1
0.1	0.6	0.3	0.4	—	2.7	0.8	—	0.2	—	20.0
0.1	2.1	0.4	0.5	0.1	7.9	22.7	0.2	0.3	—	30.9
0.1	0.6	0.2	0.6	0.0	1.8	3.2	0.0	0.3	0.0	16.0
0.1	2.3	1.8	7.6	4.3	7.0	97.1	0.0	0.5	0.2	20.9

¹⁰⁾ Kalvar under 1 år. ¹¹⁾ Galtar över 9 mån. ¹²⁾ Suggor över 9 mån. ¹³⁾ Grisar under 2 mån. ¹⁴⁾ Höns.

¹⁰⁾ Calves under 1 year. ¹¹⁾ Boars over 9 months. ¹²⁾ Sows over 9 months. ¹³⁾ Piglets under 2 months. ¹⁴⁾ Hens.

Taulukko 7. Kalusto mk/ha
Maskiner och redskap mk/ha
Implements per hectare

Alue ja suuruusluokka	Traktorit lisälaitteineen ¹⁾	Puimurit ²⁾	Ajo- ja kuljetuskalusto ³⁾	Kasvinviljelykalusto ⁴⁾	Koti-eläinkalusto ⁵⁾	Muu maatalouskalusto ⁶⁾	Yhteensä ⁷⁾	
Etelä-Suomi . . . . . I—II	420	61	81	384	30	70	1 046	
	III	409	236	114	403	162	1 395	
	IV	408	303	101	467	189	1 561	
	V	423	380	84	430	108	1 501	
	VI	366	228	89	332	78	1 142	
	Keskimäärin	398	282	94	399	120	69	1 362
Painotettu keskiarvo	407	235	96	405	119	73	1 335	
Sisä-Suomi . . . . . I—II	278	48	49	242	383	115	1 115	
	III	501	192	129	367	217	1 547	
	IV	578	311	174	567	349	1 255	
	V—VI	470	375	106	416	99	1 556	
	Keskimäärin	502	287	130	437	218	116	1 690
	Painotettu keskiarvo	406	153	96	335	298	124	1 412
Etelä-Pohjanmaa . . . . . I—II	765	51	187	465	332	85	1 885	
	III	520	104	125	364	175	1 364	
	IV	425	272	104	498	85	1 445	
	V—VI	477	242	120	284	107	1 264	
	Keskimäärin	492	203	121	386	134	57	1 393
	Painotettu keskiarvo	566	136	138	410	195	71	1 516
Pohjois-Suomi . . . . . I—II	400	10	236	393	186	208	1 433	
	III	773	50	293	394	414	1 255	
	IV	395	97	118	328	249	94	1 281
	V—VI	448	262	95	445	178	84	1 512
	Keskimäärin	543	114	186	387	284	114	1 628
	Painotettu keskiarvo	531	54	231	390	271	157	1 634
Koko maa	Keskimäärin	450	250	118	403	165	84	1 470
	Painotettu keskiarvo	452	173	125	389	192	97	1 428

¹⁾ Traktorer. ²⁾ Skördetröskor. ³⁾ Kör- och transportinventarier. ⁴⁾ Växtodlingsredskap. ⁵⁾ Husdjursredskap. ⁶⁾ Övriga jordbruksredskap. ⁷⁾ Summa.

¹⁾ Tractors. ²⁾ Combines. ³⁾ Transport implements. ⁴⁾ Implements used for plant cultivation, ⁵⁾ for animal husbandry. ⁶⁾ Other agricultural implements. ⁷⁾ Total.

Taulukko 8. Rakennukset
Byggnader
Buildings

Alue ja suuruusluokka	Eläinsuojat ¹⁾		Muut rakennukset ²⁾		Maatalousrakennukset yhteensä		Asuin- raken- nukset yhteensä mk/tila ⁴⁾	
	mk/ha	%	mk/ha	%	mk/ha ³⁾	mk/tila ⁴⁾		
Etelä-Suomi . . . . . I—II	488	57.2	365	42.8	853	6 095	14 906	
	905	71.4	363	28.6	1 268	18 988	23 089	
	903	70.5	377	29.5	1 280	31 907	36 876	
	759	67.3	369	32.7	1 128	43 260	34 414	
	400	50.4	394	49.6	794	64 314	69 410	
	Keskimäärin	679	64.2	378	35.8	1 057	31 650	33 863
Painotettu keskiarvo	721	66.0	372	34.0	1 093			
Sisä-Suomi . . . . . I—II	1 344	79.5	346	20.5	1 690	13 018	22 282	
	1 607	81.8	357	18.2	1 964	29 206	22 935	
	2 225	87.0	334	13.0	2 559	61 007	29 799	
	848	63.3	491	36.7	1 339	62 305	44 432	
	Keskimäärin	1 492	78.9	399	21.1	1 891	41 257	28 357
	Painotettu keskiarvo	1 500	80.7	359	19.3	1 859		
Etelä-Pohjanmaa . . . I—II	1 368	84.8	245	15.2	1 613	13 417	26 080	
	828	67.9	391	32.1	1 219	18 021	28 080	
	751	63.9	424	36.1	1 175	28 832	36 054	
	595	56.1	466	43.9	1 061	50 754	37 746	
	Keskimäärin	760	64.5	418	35.5	1 178	25 512	31 518
	Painotettu keskiarvo	942	72.1	364	27.9	1 306		
Pohjois-Suomi . . . . . I—II	1 532	82.8	319	17.2	1 851	14 989	25 447	
	1 780	86.2	286	13.8	2 066	30 900	33 377	
	1 409	88.7	179	11.3	1 588	37 750	40 302	
	929	78.0	262	22.0	1 191	49 811	41 437	
	Keskimäärin	1 432	85.1	251	14.9	1 683	31 028	34 089
	Painotettu keskiarvo	1 556	84.4	287	15.6	1 843		
Koko maa								
Keskimäärin	961	72.4	367	27.6	1 328	32 986	32 419	
Painotettu keskiarvo	1 049	74.8	354	25.2	1 403			

¹⁾ Djurstallar. ²⁾ Övriga byggnader. Summa jordbruksbyggnader ³⁾ mk/ha och ⁴⁾ mk/gård. ⁵⁾ Bostadsbyggnader mk/gård.

¹⁾ Livestock buildings. ²⁾ Other buildings. Farm buildings total ³⁾ marks per hectare and ⁴⁾ marks per farm. ⁵⁾ Dwellings marks per farm.

Taulukko 9. Rahatulot mk/tila
Inkomster mk/gård
Cash receipts per farm

Alue ja suuruusluokka	Maa- talous ¹⁾		Metsä- talous ²⁾		Sivuan- talous ³⁾		Yksityis- talous ⁴⁾		Yhteensä ⁵⁾	
	mk	%	mk	%	mk	%	mk	%		
Etelä-Suomi	I—II	36 033	64.9	3 450	6.2	10 503	18.9	5 535	10.0	55 521
	III	79 466	75.8	9 600	9.2	11 402	10.9	4 352	4.1	104 820
	IV	145 908	84.1	12 499	7.2	11 742	6.8	3 366	1.9	173 515
	V	209 167	84.1	19 755	8.0	13 227	5.3	6 437	2.6	248 586
	VI	339 021	86.7	35 753	9.1	11 986	3.1	4 491	1.1	391 251
	Keskimäärin	151 880	82.8	15 077	8.2	11 847	6.4	4 725	2.6	183 529
Sisä-Suomi	I—II	59 972	72.1	5 060	6.1	13 198	15.9	4 928	5.9	83 158
	III	90 159	77.4	14 402	12.4	7 049	6.0	4 925	4.2	116 535
	IV	192 007	83.1	23 388	10.1	11 331	4.9	4 264	1.9	230 990
	V—VI	254 321	82.3	27 460	8.9	18 035	5.8	9 396	3.0	309 212
	Keskimäärin	141 390	80.5	17 881	10.2	10 792	6.1	5 527	3.2	175 590
	Etelä-Pohjanmaa	I—II	54 613	75.5	1 653	2.3	9 852	13.6	6 197	8.6
III		74 465	85.4	2 658	3.0	6 013	6.9	4 064	4.7	87 200
IV		162 309	91.7	6 326	3.6	6 109	3.4	2 304	1.3	177 048
V—VI		219 549	90.5	5 786	2.4	14 654	6.0	2 663	1.1	242 652
Keskimäärin		119 061	88.2	4 008	2.9	8 200	6.1	3 756	2.8	135 025
Pohjois-Suomi ...		I—II	48 036	62.8	8 986	11.7	12 453	16.3	7 072	9.2
	III	93 539	79.7	8 831	7.5	8 265	7.1	6 707	5.7	117 342
	IV	129 373	85.7	9 680	6.4	6 870	4.6	5 023	3.3	150 946
	V—VI	205 152	88.3	10 375	4.5	8 116	3.5	8 622	3.7	232 265
	Keskimäärin	104 001	80.8	9 231	7.2	8 861	6.9	6 617	5.1	128 710
	Koko maa	Keskimäärin	136 002	82.4	13 266	8.0	10 589	6.4	5 188	3.2

¹⁾ Jordbruk. ²⁾ Skogsbruk. ³⁾ Biförtjänster. ⁴⁾ Privatekonomi. ⁵⁾ Summa.

¹⁾ Agriculture. ²⁾ Forestry. ³⁾ By-enterprises. ⁴⁾ Private household. ⁵⁾ Total.

Taulukko 10. Rahamenot mk/tila
Utgifter mk/gård
Cash expenses per farm

Alue ja suuruusluokka	Maatalous ¹⁾		Metsä- talous ²⁾	Asuin- rak- uudis- tus ³⁾	Sivu- ansio- talous ⁴⁾	Yksi- tyis- talous ⁵⁾	Verot ⁶⁾	Korot, vuokrat ja eläk- keet ⁷⁾	Yhteensä ⁸⁾	
	mk	%								
Etelä-Suomi .... I—II	26 405	48.4	331	531	201	20 398	5 927	800	54 593	
	60 924	56.4	1 103	2 894	68	28 498	10 779	3 660	107 926	
	111 142	61.0	2 498	2 763	3 221	34 504	20 790	7 194	182 112	
	175 394	65.8	4 930	4 268	1 672	43 499	22 651	14 175	266 589	
	275 216	67.8	7 623	9 389	63	48 600	39 034	26 113	406 038	
	Keskimäärin	121 322	63.1	3 017	3 683	1 231	34 808	18 857	9 324	192 242
Sisä-Suomi ..... I—II	44 153	51.0	769	777	212	29 997	9 077	1 616	86 601	
	65 708	55.3	1 298	4 634	1 175	29 378	12 544	4 074	118 811	
	155 286	62.9	13 897	6 131	2 532	37 941	21 494	9 557	246 838	
	197 445	64.1	4 936	4 123	4 580	48 567	28 516	19 798	307 965	
	Keskimäärin	109 174	60.4	5 133	4 475	2 001	34 993	17 217	7 924	180 917
	Etelä-Pohjanmaa I—II	43 489	56.5	253	3 420	4 781	18 825	4 919	1 236	76 923
51 350		57.7	251	2 421	264	25 380	7 152	2 220	89 038	
129 442		72.5	612	408	339	27 206	13 809	6 845	178 661	
176 279		71.9	1 178	—	1 644	33 160	17 636	15 119	245 016	
Keskimäärin		92 250	67.1	505	1 653	1 394	25 882	10 305	5 438	137 427
Pohjois-Suomi ... I—II		37 196	50.0	1 026	1 715	4 515	24 657	3 987	1 212	74 308
	69 498	59.3	553	3 915	330	31 867	7 520	3 580	117 263	
	99 970	64.2	802	6 474	103	32 450	10 260	5 765	155 824	
	153 105	67.7	1 190	1 661	70	41 857	16 839	11 404	226 126	
	Keskimäärin	78 559	61.1	786	3 760	1 179	31 508	8 395	4 421	128 608
	Koko maa	Keskimäärin	106 546	62.5	2 750	3 650	1 411	33 176	15 380	7 567

¹⁾ Jordbruk. ²⁾ Skogsbruk. ³⁾ Investering i bostadsbyggnader. ⁴⁾ Biförtjänster. ⁵⁾ Privatekonomi. ⁶⁾ Skatter.
⁷⁾ Räntor, arrenden och sytning. ⁸⁾ Summa.

¹⁾ Agriculture. ²⁾ Forestry. ³⁾ Investment in dwellings. ⁴⁾ By-enterprises. ⁵⁾ Private household. ⁶⁾ Taxes. ⁷⁾ Interests, rents and pensions. ⁸⁾ Total.

Taulukko 11. Maatalouden
Jordbrukets brutto-
Gross return of agri-

Alue ja suuruusluokka	Kotieläintuotto ¹⁾							Ruis ¹⁰⁾	Vehnä ¹¹⁾	Ohra ja kaura ¹²⁾
	Maito- talous ⁴⁾	Nauta- karja ⁵⁾	Siat ⁶⁾	Siipi- karja ⁷⁾	Muut eläi- met ⁸⁾	Yhteensä ⁹⁾				
						mk	%			
Etelä-Suomi .... I—II	1 609	703	776	334	14	3 436	69.2	8	41	193
III	2 170	705	1 035	164	6	4 080	77.6	27	76	377
IV	1 842	594	1 360	383	5	4 184	72.8	19	104	522
V	1 273	607	1 403	67	8	3 358	72.4	50	141	541
VI	662	203	433	122	16	1 436	39.5	108	282	788
Keskimäärin	1 318	483	992	174	10	2 977	64.4	59	169	589
Painotettu keskiarvo	1 625	596	1 019	218	9	3 467	70.0	37	114	452
Sisä-Suomi ..... I—II	3 775	1 042	231	1 583	14	6 645	89.2	1	—	166
III	3 642	1 248	718	13	1	5 622	89.1	1	5	107
IV	2 687	741	1 538	1 856	0	6 822	86.1	20	—	266
V—VI	1 299	845	1 710	172	4	4 030	77.4	73	4	259
Keskimäärin	2 513	947	1 295	660	3	5 418	84.5	33	3	211
Painotettu keskiarvo	3 428	1 070	657	940	7	6 102	88.1	9	2	162
Etelä-Pohjanmaa I—II	3 366	1 211	1 790	70	5	6 442	86.0	7	—	306
III	3 080	1 266	292	30	2	4 670	89.3	9	—	109
IV	1 620	603	2 740	77	1	5 041	80.7	48	—	400
V—VI	945	300	1 380	43	118	2 786	63.8	114	7	935
Keskimäärin	1 865	702	1 580	53	43	4 243	78.4	59	3	514
Painotettu keskiarvo	2 660	1 024	1 300	52	14	5 050	84.5	27	1	305
Pohjois-Suomi ... I—II	3 990	1 334	83	2	27	5 436	85.3	—	—	22
III	4 181	1 294	243	3	20	5 741	88.5	—	—	4
IV	3 705	1 261	175	1	3	5 145	91.9	5	—	50
V—VI	2 493	1 472	256	29	3	4 253	88.5	14	—	226
Keskimäärin	3 597	1 333	211	8	11	5 160	89.1	5	—	75
Painotettu keskiarvo	3 904	1 323	162	4	20	5 413	87.3	2	—	35
Koko maa										
Keskimäärin	1 955	725	989	232	12	3 913	74.8	46	94	429
Painoitettu keskiarvo	2 522	877	850	301	12	4 562	79.9	24	55	303

¹⁾ Husdjursintäkter. ²⁾ Växtodlingsintäkter. ³⁾ Övriga intäkter. ⁴⁾ Mjölkhushållning. ⁵⁾ Nötboskap. ⁶⁾ Svin.
¹⁴⁾ Potatis. ¹⁵⁾ Rotfrukter. ¹⁶⁾ Övriga växter. ¹⁷⁾ Summa växtodlingsintäkter. ¹⁸⁾ Trädgård. ¹⁹⁾ Statsbidrag.
¹⁾ Gross return of animal husbandry. ²⁾ Gross return of plant cultivation. ³⁾ Other gross return. ⁴⁾ Dairy products.
¹⁴⁾ Root crops. ¹⁵⁾ Other plants. ¹⁷⁾ Total. ¹⁸⁾ Horticulture. ¹⁹⁾ State premiums. ²⁰⁾ Rents of dwellings. ²¹⁾ Rest. ²²⁾ Other

kokonaistuotto mk/ha
intäkt mk/ha
culture per hectare

Kasvinviljelytuotto ³⁾						Muu tuotto ⁴⁾					Kokonaistuotto yhteensä ²²⁾	
Heinä yms. ¹²⁾	Peruna ¹⁴⁾	Juuri- kasvit ¹⁵⁾	Muut ¹⁶⁾	Yhteensä ¹⁷⁾		Puu- tarha ¹⁸⁾	Valtion avus- tukset ¹⁹⁾	Asunto- etu ²⁰⁾	Muut ²¹⁾	Yhteensä ²²⁾		Kokonaistuotto yhteensä ²²⁾
				mk	%					mk	%	
30	308	252	144	976	19.7	28	137	305	83	553	11.1	4 965
22	150	143	44	839	16.0	20	33	189	96	338	6.4	5 257
22	80	194	324	1 265	22.0	16	9	163	109	297	5.2	5 746
15	61	170	78	1 056	22.8	9	5	123	86	223	4.8	4 637
43	16	433	338	2 008	55.2	38	2	95	59	194	5.3	3 638
27	69	264	216	1 393	30.1	22	13	136	83	254	5.5	4 624
25	136	221	165	1 150	23.2	21	41	184	89	335	6.8	4 952
11	44	—	5	227	3.1	23	186	313	54	576	7.7	7 448
6	101	57	52	329	5.2	75	48	183	53	359	5.7	6 310
10	292	177	28	793	10.0	7	22	148	134	311	3.9	7 926
9	519	73	17	954	18.3	8	6	107	103	224	4.3	5 208
8	307	94	30	686	10.7	29	31	150	95	305	4.8	6 409
9	126	45	26	379	5.5	39	105	233	66	443	6.4	6 924
1	133	—	9	456	6.1	68	132	378	11	589	7.9	7 487
10	104	15	29	276	5.3	28	32	215	9	284	5.4	5 230
19	69	253	143	932	14.9	15	6	150	101	272	4.4	6 245
4	65	198	42	1 365	31.3	10	5	86	112	213	4.9	4 364
10	81	156	69	892	16.5	20	21	160	76	277	5.1	5 412
8	101	76	47	565	9.5	35	53	235	38	361	6.0	5 976
19	64	12	45	162	2.6	57	483	197	35	772	12.1	6 370
14	179	69	62	328	5.0	15	212	127	66	420	6.5	6 489
9	55	—	52	171	3.1	21	103	97	61	282	5.0	5 598
49	88	3	2	382	7.9	9	52	63	49	173	3.6	4 808
22	108	27	42	279	4.8	20	166	109	57	352	6.1	5 791
19	104	30	48	238	3.8	35	312	151	50	548	8.9	6 199
21	123	184	138	1 035	19.8	23	41	138	80	282	5.4	5 230
18	123	132	99	754	13.2	29	100	197	70	396	6.9	5 712

⁹⁾ Fjäderfä. ⁵⁾ Övriga husdjur. ³⁾ Summa husdjursintäkter. ¹⁰⁾ Råg. ¹¹⁾ Vete. ¹²⁾ Korn och havre. ¹³⁾ H5 o. dyl.
²⁰⁾ Bostadsförmån. ²¹⁾ Övrigt. ²²⁾ Summa övriga intäkter. ²³⁾ Bruttointäkter totalt.
⁶⁾ Cattle. ⁴⁾ Pigs. ⁷⁾ Poultry. ⁸⁾ Other animals. ⁹⁾ Total. ¹⁰⁾ Rye. ¹¹⁾ Wheat. ¹²⁾ Barley and oats. ¹³⁾ Hay. ¹⁴⁾ Potato.
gross return total. ²²⁾ Gross return total.

Taulukko 12. Maatalouden
Jordbrukets egentliga
General cash receipts of

Alue ja suuruusluokka	Kotieläintalous ¹⁾						Ruis ¹⁰⁾	Vehnä ¹¹⁾		
	Maitotalous ⁴⁾	Nautakarja ⁵⁾	Siat ⁶⁾	Siipikarja ⁷⁾	Muut eläimet ⁸⁾	Yhteensä ⁹⁾				
						mk			%	
Etelä-Suomi . . . . . I—II	1 525	874	854	350	3	3 606	75.8	4	80	
	2 101	714	1 235	168	12	4 230	82.0	31	128	
	1 805	519	1 528	423	9	4 284	75.8	33	174	
	1 248	694	1 970	71	8	3 991	75.5	60	239	
	654	212	605	151	16	1 638	41.0	137	469	
	Keskimäärin	1 289	500	1 276	194	11	3 270	66.9	75	284
Painotettu keskiarvo	1 576	636	1 246	234	9	3 701	73.7	46	194	
Sisä-Suomi . . . . . I—II	3 627	1 100	247	1 947	31	6 952	94.5	—	—	
	3 547	1 261	703	10	3	5 524	92.8	2	2	
	2 639	698	1 536	2 040	—	6 913	88.8	31	8	
	1 277	835	1 876	220	12	4 220	80.4	65	30	
	Keskimäärin	2 456	937	1 352	745	7	5 497	87.6	33	14
	Painotettu keskiarvo	3 319	1 096	671	1 128	16	6 230	92.4	9	4
Etelä-Pohjanmaa . . . I—II	3 216	1 128	1 627	68	7	6 046	92.6	9	—	
	2 956	1 274	311	33	—	4 574	94.7	3	—	
	1 564	582	3 300	75	1	5 522	85.7	36	27	
	925	206	1 827	47	119	3 124	69.1	160	56	
	Keskimäärin	1 799	657	1 912	54	44	4 466	83.3	70	29
	Painotettu keskiarvo	2 552	990	1 416	53	14	5 025	89.9	27	11
Pohjois-Suomi . . . . . I—II	3 792	1 315	86	2	26	5 221	88.7	—	—	
	4 050	1 182	223	1	20	5 476	90.6	—	—	
	3 599	1 212	164	0	10	4 985	94.6	—	—	
	2 442	1 399	246	27	5	4 119	91.1	15	—	
	Keskimäärin	3 487	1 258	198	7	14	4 964	91.6	4	—
	Painotettu keskiarvo	3 751	1 264	155	4	20	5 194	90.2	1	—
Koko maa	Keskimäärin	1 904	718	1 187	260	14	4 083	77.2	55	163
	Painotettu keskiarvo	2 434	887	979	347	13	4 660	83.6	28	96

¹⁾ Husdjurskötsel. ²⁾ Växtodling. ³⁾ Övriga inkomster. ⁴⁾ Mjölkhushållning. ⁵⁾ Nötboskap. ⁶⁾ Svin. ⁷⁾ Fjäs o. dyl. ⁸⁾ Potatis. ⁹⁾ Rotfrukter. ¹⁰⁾ Övriga växter. ¹¹⁾ Summa växtodlingsinkomster. ¹²⁾ Trädgård. ¹³⁾ Stats-
¹⁴⁾ Animal husbandry. ¹⁵⁾ Plant cultivation. ¹⁶⁾ Other cash receipts. ¹⁷⁾ Dairy products. ¹⁸⁾ Cattle. ¹⁹⁾ Pigs. ²⁰⁾ Poultry.
²¹⁾ Other plants. ²²⁾ Total. ²³⁾ Horticulture. ²⁴⁾ State premiums. ²⁵⁾ Rest. ²⁶⁾ Other cash receipts total. ²⁷⁾ General

varsinaiset rahatulot mk/ha
inkomster mk/ha
agriculture per hectare

Ohra ¹²⁾	Kasvinviljely ³⁾						Muut tulot ²⁾				Yhteensä ²²⁾	Yhteensä ²⁷⁾		
	Kaura ja sekavilja ¹³⁾	Heinä yms. ¹⁴⁾	Peruna ¹⁵⁾	Juurikasvit ¹⁶⁾	Muut ¹⁷⁾	Yhteensä ¹⁸⁾		Puutarha ¹⁹⁾	Valtion avustukset ²⁰⁾	Muut ²¹⁾			Yhteensä ²²⁾	
						mk	%						mk	%
98	90	24	266	244	120	926	19.5	2	137	83	222	4.7	4 754	
209	136	18	91	141	40	794	15.4	3	33	96	132	2.6	5 156	
345	169	11	60	189	265	1 246	22.1	3	9	109	121	2.1	5 651	
456	157	9	52	170	58	1 201	22.7	1	5	86	92	1.8	5 284	
642	239	36	13	420	307	2 263	56.6	33	2	59	94	2.4	3 995	
451	183	20	52	258	186	1 509	30.9	12	13	83	108	2.2	4 887	
314	151	19	104	216	139	1 183	23.6	6	41	89	136	2.7	5 021	
142	1	11	12	—	—	166	2.2	1	186	54	241	3.3	7 359	
69	13	5	71	57	48	267	4.5	62	48	53	163	2.7	5 954	
145	44	7	277	177	27	716	9.2	0	22	134	156	2.0	7 785	
166	76	6	504	73	2	922	17.5	0	6	103	109	2.1	5 251	
129	45	6	287	94	23	631	10.1	19	31	95	145	2.3	6 273	
118	15	8	98	45	21	318	4.7	23	105	66	194	2.9	6 742	
206	19	1	102	—	—	337	5.1	6	132	11	149	2.3	6 532	
64	24	7	83	15	17	213	4.4	0	32	9	41	0.9	4 828	
212	82	19	45	252	141	814	12.6	—	6	101	107	1.7	6 443	
310	455	4	59	198	37	1 279	28.3	—	5	112	117	2.6	4 520	
211	197	9	64	156	63	799	14.9	0	21	76	97	1.8	5 362	
158	78	7	79	75	38	473	8.5	1	53	38	92	1.6	5 590	
—	—	19	36	10	41	106	1.8	38	483	35	556	9.5	5 883	
1	—	14	156	58	58	287	4.8	1	212	66	279	4.6	6 042	
11	15	7	40	—	43	116	2.2	6	103	61	170	3.2	5 271	
152	39	15	77	3	2	303	6.7	0	52	49	101	2.2	4 523	
42	14	13	90	23	37	223	4.1	7	166	57	230	4.3	5 417	
14	5	15	81	25	44	185	3.2	19	312	50	381	6.6	5 760	
302	131	15	105	180	119	1 070	20.3	12	41	80	133	2.5	5 286	
201	88	14	95	129	84	735	13.2	11	100	70	181	3.2	5 576	

derfä. ³⁾ Övriga husdjur. ⁴⁾ Summa husdjursinkomster. ¹⁰⁾ Råg. ¹¹⁾ Vete. ¹²⁾ Korn. ¹³⁾ Havre och blandsäd. ¹⁴⁾ Hø bidrag. ²¹⁾ Övrigt. ²²⁾ Summa övriga inkomster. ²³⁾ Summa jordbrukets egentliga inkomster.
¹⁵⁾ Other animals. ¹⁶⁾ Total. ¹⁷⁾ Rye. ¹⁸⁾ Wheat. ¹⁹⁾ Barley. ²⁰⁾ Oats and mixed grain. ²⁴⁾ Hay. ²⁵⁾ Potato. ²⁶⁾ Root crops. ²⁷⁾ Other plants. ²⁸⁾ Total. ²⁹⁾ Horticulture. ³⁰⁾ State premiums. ³¹⁾ Rest. ³²⁾ Other cash receipts total. ³³⁾ General

Taulukko 14. Maatalouden
Jordbrukets egent-
General cash expenses of

Alue ja suuruusluokka	Pal- kat ¹⁾	Kotieläin- talouden (sekalais) menot ²⁾	Osto- rehut ³⁾	Osto- siemen- yms. ⁴⁾	Osto- lan- noit- teet ⁵⁾	Kui- vaus- kasvin- suoje- lyms. ⁶⁾	Trak- torin poltto- ja voi- telu- aineet ⁷⁾	Ajo- pui- murin poltto- ja voi- telu- aineet ⁸⁾	Muut poltto- ja voi- telu- aineet ⁹⁾
Etelä-Suomi . . . . . I—II	40	78	734	114	321	89	83	5	86
III	57	123	950	106	369	90	71	8	83
IV	215	130	1 075	111	452	84	61	9	108
V	183	82	869	119	450	74	58	10	108
VI	529	50	428	123	455	102	44	8	125
Keskimäärin	286	87	769	117	437	88	56	9	110
Painotettu keskiarvo	171	98	840	113	401	88	65	8	99
Sisä-Suomi . . . . . I—II	37	154	1 786	159	369	76	62	5	108
III	231	170	1 072	153	519	57	77	5	67
IV	424	200	2 233	164	505	82	79	9	141
V—VI	400	101	971	189	446	67	48	9	125
Keskimäärin	340	153	1 394	170	481	68	67	7	111
Painotettu keskiarvo	176	161	1 516	160	444	69	68	6	98
Etelä-Pohjanmaa . . . . . I—II	22	243	1 765	85	467	80	84	0	88
III	60	153	898	118	414	52	72	3	82
IV	75	120	1 415	141	456	115	65	8	128
V—VI	47	63	635	101	353	78	58	9	95
Keskimäärin	57	117	1 033	117	409	84	66	6	102
Painotettu keskiarvo	51	163	1 216	111	431	75	72	4	94
Pohjois-Suomi . . . . . I—II	139	153	1 653	64	462	11	100	0	81
III	67	165	1 521	119	525	24	86	1	76
IV	65	151	1 265	100	510	32	63	4	57
V—VI	88	89	845	125	392	41	59	7	53
Keskimäärin	79	141	1 288	110	481	29	74	3	65
Painotettu keskiarvo	102	152	1 499	92	484	20	88	1	74
Koko maa									
Keskimäärin	243	111	997	126	450	75	62	8	102
Painotettu keskiarvo	142	130	1 142	119	428	71	70	6	94

¹⁾ Löner. ²⁾ Husdjurskötselns utgifter. ³⁾ Köpt foder. ⁴⁾ Köpt utsäde o.dyl. ⁵⁾ Handelsgödsel. ⁶⁾ Torkning, växtskydd o.dyl. Bränsle och smörjmedel ⁷⁾ för traktor, ⁸⁾ för skördetröska och ⁹⁾ för övrig användning.
¹⁰⁾ Elavgifter. Rep. och underhåll ¹¹⁾ av traktor, ¹²⁾ av skördetröska och ¹³⁾ av övriga redskap. ¹⁴⁾ Inköp av småredskap. ¹⁵⁾ Hyra för främmande redskap. Underhåll ¹⁶⁾ av byggnader och ¹⁷⁾ av diken, stängsel o.dyl.
¹⁸⁾ Försäkringar. ¹⁹⁾ Övriga utgifter. ²⁰⁾ Summa.

varsinaiset rahamenot mk/ha
liga utgifter mk/ha
agriculture per hectare

Sähkö- maksut ¹⁰⁾	Trakto- rin kor- jaus ¹¹⁾	Ajopui- murin korjaus ¹²⁾	Muun kaluston korjaus ¹³⁾	Pien- kalus- ton osto ¹⁴⁾	Kalus- ton vuokra- käyttö ¹⁵⁾	Raken- nusten korjaus ¹⁶⁾	Ojien, aitojen yms. korjaus ¹⁷⁾	Vakuu- tus maksut ¹⁸⁾	Muut menot ¹⁹⁾	Yh- teensä ²⁰⁾
212	69	10	52	34	163	145	43	69	187	2 434
181	65	17	72	31	115	89	41	63	77	2 608
160	61	16	85	46	62	112	31	82	109	3 009
118	59	16	70	22	29	94	28	72	63	2 524
87	48	16	79	17	20	82	24	110	96	2 443
127	57	16	76	27	49	94	30	85	87	2 607
159	62	15	71	31	87	105	35	76	85	2 609
238	52	7	83	38	127	138	71	81	87	3 678
227	75	8	87	49	70	96	41	67	63	3 134
187	99	14	119	45	65	108	46	127	143	4 790
154	73	25	98	33	29	89	34	102	95	3 088
189	80	16	100	41	56	99	41	97	99	3 609
222	67	10	89	42	93	116	55	82	85	3 559
198	103	1	114	37	191	163	70	65	40	3 816
145	63	8	64	22	130	71	38	47	33	2 473
123	63	13	81	24	52	89	32	57	50	3 107
81	59	8	62	35	40	71	32	56	39	1 922
119	64	10	72	28	78	84	37	55	40	2 578
149	74	7	81	28	123	101	45	55	39	2 919
198	93	0	61	70	45	76	32	80	73	3 391
165	75	5	79	56	49	102	38	79	65	3 297
144	70	3	51	41	57	61	32	55	62	2 823
93	64	10	72	29	27	50	27	47	61	2 179
144	72	5	68	46	45	74	33	64	64	2 885
172	82	3	67	59	46	81	34	74	68	3 198
141	65	13	79	33	52	91	33	82	81	2 844
172	68	11	76	37	87	103	41	73	75	2 945

¹⁾ Wages paid. ²⁾ Cash expenses of animal husbandry. ³⁾ Commercial fodder. ⁴⁾ Commercial seeds etc. ⁵⁾ Fer-
tilizers. ⁶⁾ Plant protection, drying of grain etc. Fuels and lubricants ⁷⁾ for tractor and ⁸⁾ for combine. ⁹⁾ Other fuels
and lubricants. ¹⁰⁾ Electricity. Maintenance ¹¹⁾ of tractor ¹²⁾ of combine and ¹³⁾ of other implements. ¹⁴⁾ Purchase
of tools. ¹⁵⁾ Rents of implements. Maintenance ¹⁶⁾ of buildings and ¹⁷⁾ of drainage, fences etc. ¹⁸⁾ Insurance pre-
miums. ¹⁹⁾ Other cash expenses of agriculture. ²⁰⁾ Total.

Taulukko 15. Viljelijäperheen ja aikapalkkaisen palkkaväen työtä t/tila
 Brukarfamiljens och de tidsavlönade arbetarnas arbete, timmar/gård
 Working hours per farm

Alue ja suuruusluokka	Työtunteja yhteensä t/tila ¹⁾							Niistä metsätöitä t/tila ²⁾		
	Viljelijäperhe ³⁾				Palkkaväki ⁴⁾			Viljelijä- perhe ³⁾	Palkka- väki ⁴⁾	
	Johto- työ ⁵⁾	Miehet ⁶⁾	Naiset ⁷⁾	Lapset ⁸⁾	Miehet ⁶⁾	Naiset ⁷⁾	Lapset ⁸⁾			
Etelä-Suomi . . . . I—II	71	1 905	2 126	13	22	56	5	58	—	
	III	114	2 510	2 672	74	47	112	—	109	2
	IV	133	2 636	2 788	69	425	204	—	120	21
	V	180	2 852	2 832	78	508	340	20	137	17
	VI	316	2 235	2 296	52	2 541	1 107	13	97	242
	Keskimäärin	153	2 505	2 620	63	555	304	7	110	40
Sisä-Suomi . . . . . I—II	92	2 639	2 899	43	17	1	—	121	0	
	III	99	2 901	2 769	75	311	60	1	154	17
	IV	173	3 083	2 780	87	693	414	2	131	21
	V—VI	231	2 878	2 417	48	1 335	856	4	110	76
	Keskimäärin	140	2 913	2 726	70	552	283	2	137	26
Etelä-Pohjanmaa I—II	95	2 310	2 523	84	26	0	3	58	—	
	III	97	3 057	3 239	42	66	8	14	59	—
	IV	149	3 104	2 965	45	181	—	23	82	3
	V—VI	160	2 900	2 939	56	228	7	15	54	3
	Keskimäärin	121	2 899	2 973	53	117	4	14	64	1
Pohjois-Suomi . . . I—II	95	2 696	2 850	78	72	25	—	185	—	
	III	102	3 246	3 277	211	72	24	1	98	2
	IV	112	3 323	3 295	134	149	163	—	146	4
	V—VI	134	4 086	4 019	313	177	153	14	141	—
	Keskimäärin	106	3 235	3 269	175	101	70	2	133	2
Koko maa Keskimäärin	137	2 791	2 817	87	412	217	5	115	25	

¹⁾ Alla arbeten, t/gård. ²⁾ Därav skogsarbeten, manuella arbetstimmar/gård. ³⁾ Brukarfamiljen. ⁴⁾ Lönta-garna. ⁵⁾ Driftsledararbete. ⁶⁾ Män. ⁷⁾ Kvinnor. ⁸⁾ Barn.

¹⁾ Working hours total per farm. ²⁾ Of which forest work, hours per farm. ³⁾ Farm family. ⁴⁾ Hired labour.
⁵⁾ Management work. ⁶⁾ Men. ⁷⁾ Women. ⁸⁾ Children.

Taulukko 16. Maatalouden juoksevat työt t/ha
 Jordbrukets löpande arbeten, timmar/ha
 Agricultural work, hours per hectare

Alue ja suuruusluokka	Viljelijäperheen työ t/ha ¹⁾			Palkkaväen-työ t/ha ²⁾		Yhteensä ihmis-työtä t/ha ³⁾	Urakka-palkat mk/ha ⁴⁾	
	Miehet ⁵⁾	Naiset ⁶⁾	Lapset ⁷⁾	Miehet ⁵⁾	Naiset ja lapset ⁸⁾			
Etelä-Suomi . . . . . I—II	204	123	1	3	6	336	11	
	133	74	3	3	5	217	12	
	91	46	2	13	6	157	42	
	63	27	2	12	7	110	6	
	23	6	0	27	11	67	27	
	Keskimäärin	69	33	2	16	8	127	22
Painotettu keskiarvo	112	62	2	10	6	191	19	
Sisä-Suomi . . . . . I—II	263	155	2	2	0	421	15	
	161	84	3	19	3	268	31	
	109	52	3	27	14	203	19	
	53	20	1	25	16	114	14	
	Keskimäärin	111	54	2	23	10	199	21
	Painotettu keskiarvo	194	108	2	12	4	319	21
Etelä-Pohjanmaa . . . I—II	198	130	3	2	0	331	0	
	172	103	2	4	1	280	2	
	108	51	1	7	1	167	0	
	46	21	1	4	0	71	3	
	Keskimäärin	108	59	1	5	1	173	1
	Painotettu keskiarvo	154	92	2	4	1	251	1
Pohjois-Suomi . . . . . I—II	246	155	5	8	3	414	20	
	186	100	8	4	1	295	21	
	118	67	4	6	6	199	7	
	87	48	3	4	4	144	7	
	Keskimäärin	147	82	6	5	4	241	13
	Painotettu keskiarvo	198	117	6	6	3	327	18
Koko maa	Keskimäärin	93	48	2	14	7	163	18
	Painotettu keskiarvo	149	85	3	9	4	248	17

¹⁾ Brukarfamiljens arbeten. ²⁾ Löntagarnas arbeten. ³⁾ Summa manuellt arbete. ⁴⁾ Ackordlöner, mk/ha.
⁵⁾ Män. ⁶⁾ Kvinnor. ⁷⁾ Barn. ⁸⁾ Kvinnor och barn.

¹⁾ Works of farm family. ²⁾ Hired labour. ³⁾ Human works total. ⁴⁾ Payments by piece rates, marks per hectare.
⁵⁾ Men. ⁶⁾ Women. ⁷⁾ Children. ⁸⁾ Women and children.

Taulukko 17. Maatalouden juoksevan ihmistyön jakautuminen sekä talousrakennusten ja salaojitusten yms. uudistustyöt
Fördelning av jordbrukets löpande arbeten samt investeringsarbeten för ekonomibygnader och täckdikning o. dyl.

The share of agricultural work and the investment works in farm buildings and drainage etc.

Alue ja suuruusluokka	Maatalouden juoksevat työt it/tila ¹⁾				Talousrakennusten ja salaojitusten yms. uudistustyöt it/tila ²⁾		
	Kasvinviljelytyöt ³⁾	Koti-eläintalouden työt ⁴⁾	Muut maatal. juoks. työt ⁵⁾	Yhteensä ⁶⁾	viljelijäperhe ⁷⁾	palkkaväki ⁸⁾	
Etelä-Suomi	I—II	689	1 360	350	2 399	13	—
	III	923	1 994	335	3 252	76	5
	IV	1 289	2 205	427	3 921	52	21
	V	1 473	2 160	580	4 213	103	14
	VI	2 747	1 663	1 045	5 455	37	11
	Keskimäärin	1 336	1 962	503	3 801	63	11
Sisä-Suomi	I—II	914	2 046	282	3 242	7	—
	III	1 087	2 476	420	3 983	61	2
	IV	1 336	2 959	549	4 844	155	19
	V—VI	1 996	2 768	524	5 288	78	56
	Keskimäärin	1 288	2 601	455	4 344	82	15
Etelä-Pohjanmaa	I—II	575	1 846	335	2 756	71	4
	III	1 030	2 728	385	4 143	56	—
	IV	1 177	2 466	444	4 087	141	12
	V—VI	1 347	1 831	238	3 416	289	40
	Keskimäärin	1 034	2 335	368	3 737	121	11
Pohjois-Suomi . . .	I—II	753	2 214	384	3 351	21	10
	III	1 113	2 854	449	4 416	58	4
	IV	1 221	3 057	464	4 742	112	5
	V—VI	1 581	3 850	606	6 037	155	—
	Keskimäärin	1 109	2 869	456	4 434	72	6
Koko maa	Keskimäärin	1 245	2 333	468	4 046	75	11

¹⁾ Jordbrukets löpande arbeten, manuell arbetstimmar/gård. ²⁾ Investeringsarbeten för ekonomibygnader och täckdikning o. dyl., manuell arbetstimmar/gård. ³⁾ Växtodlingsarbeten. ⁴⁾ Arbeten för husdjurskötsel. ⁵⁾ Jordbrukets övriga löpande arbeten. ⁶⁾ Summa. ⁷⁾ Brukarfamiljen. ⁸⁾ Löntagarna.

¹⁾ Agricultural works, human hours per farm. ²⁾ Investment works in farm buildings and drainage etc., human hours per farm. ³⁾ Works in plant cultivation. ⁴⁾ Works in animal husbandry. ⁵⁾ Other agricultural works. ⁶⁾ Total. ⁷⁾ Farm family. ⁸⁾ Hired labour.

Taulukko 18. Sivuanstio- ja yksityistalouden työt t/tila
 Biförtjänst- och privatekonomiskt arbete t/gård
 By-enterprise- and private household works, hours per farm

Alue ja suuruusluokka	Sivuanstiotyöt ¹⁾				Yksityistalouden työt ²⁾			
	Viljelijäperhe ³⁾			Palkka- väki it/tila ⁴⁾	Viljelijäperhe ³⁾			Palkka- väki it/tila ⁴⁾
	Miehet ⁵⁾	Naiset ⁶⁾	Lapset ⁷⁾		Miehet ⁵⁾	Naiset ⁶⁾	Lapset ⁷⁾	
Etelä-Suomi .... I—II	247	73	—	—	131	1 167	6	25
III	222	68	0	—	80	1 493	21	28
IV	105	36	1	37	49	1 591	7	66
V	116	86	—	2	46	1 712	16	72
VI	159	39	—	45	76	1 730	20	241
Keskimäärin	164	61	0	16	71	1 554	15	74
Sisä-Suomi ..... I—II	397	184	—	—	102	1 512	25	0
III	143	59	1	5	61	1 460	30	22
IV	157	17	—	1	41	1 474	13	82
V—VI	179	66	—	17	34	1 429	23	137
Keskimäärin	183	64	0	6	56	1 464	24	55
Etelä-Pohjanmaa I—II	432	163	—	2	53	1 267	61	0
III	285	84	—	9	49	1 632	16	4
IV	145	63	—	1	53	1 654	5	2
V—VI	358	16	—	7	14	1 911	2	—
Keskimäärin	286	83	—	5	45	1 612	20	2
Pohjois-Suomi ... I—II	184	56	—	—	281	1 540	40	2
III	203	62	4	6	64	1 708	66	5
IV	154	33	—	—	20	1 649	23	19
V—VI	134	22	—	0	1	1 988	175	11
Keskimäärin	181	49	2	2	96	1 688	62	8
Koko maa								
Keskimäärin	186	62	1	9	70	1 569	27	48

¹⁾ Biförtjänstarbeten. ²⁾ Privatekonomiska arbeten. ³⁾ Brukarfamiljen. ⁴⁾ Löntagarna, manuell arbetstimmar/gård. ⁵⁾ Män. ⁶⁾ Kvinnor. ⁷⁾ Barn.

¹⁾ By-enterprise works. ²⁾ Private household works. ³⁾ Farm family. ⁴⁾ Hired labour, human hours per farm. ⁵⁾ Men. ⁶⁾ Women. ⁷⁾ Children.

Taulukko 19. Traktorityö
Traktorarbete
Working hours of tractors

Alue ja suuruusluokka	Maatalouden juoksevat työt		Tal.rak. ja salaajit. uudistustyöt t/tila ³⁾	Met.sä-työt t/tila ⁴⁾	Sivu-ansio- ja muut työt t/tila ⁵⁾	Traktori-työtä t/tila		Tunteja traktorikohden vuodessa ⁸⁾	Maatalouden juoksevat työt t/tila			
	t/ha ¹⁾	t/tila ²⁾				Yhteensä ⁶⁾	Siitä vuokratua ⁷⁾		Kasvinviljely-työt ⁹⁾	Kotieläintaloustyöt ¹⁰⁾	Muut maatalouden juoksevat työt ¹¹⁾	
Etelä-Suomi .... I—II	30	213	4	7	15	239	11	228	165	21	27	
	27	401	11	22	42	476	14	376	340	21	40	
	23	579	4	37	28	648	7	371	495	32	52	
	19	729	19	38	21	807	5	379	602	46	81	
	14	1 146	5	62	63	1 276	7	433	1 009	44	93	
	Keskimäärin	20	588	9	32	34	663	9	377	499	32	57
Painotettu keskiarvo	24											
Sisä-Suomi . . . . . I—II	24	187	—	5	11	203	15	247	161	14	12	
	30	444	9	27	34	514	2	433	360	47	37	
	25	596	21	21	57	695	5	509	504	29	63	
	19	905	20	34	50	1 009	9	515	788	55	62	
	24	533	13	24	40	610	6	461	448	40	45	
	Keskimäärin	29	533	13	24	40	610	6	461	448	40	45
Painotettu keskiarvo	26											
Etelä-Pohjanmaa I—II	26	217	8	7	5	237	18	263	153	31	33	
	30	438	5	9	26	478	9	436	373	21	44	
	22	547	9	21	13	590	3	445	456	34	57	
	17	814	56	11	153	1 034	8	581	733	42	39	
	22	487	15	12	39	553	9	450	412	30	45	
	Keskimäärin	22	487	15	12	39	553	9	450	412	30	45
Painotettu keskiarvo	26											
Pohjois-Suomi . . . I—II	35	285	4	22	40	351	6	391	195	37	53	
	33	495	6	24	36	561	5	490	384	33	78	
	25	585	20	26	20	651	2	523	464	52	69	
	23	980	11	32	27	1 050	1	673	793	62	125	
	28	523	9	25	32	589	4	509	405	42	76	
	Keskimäärin	28	523	9	25	32	589	4	509	405	42	76
Painotettu keskiarvo	32											
Koko maa	Keskimäärin	22	551	10	27	35	623	7	422	458	36	57
	Painotettu keskiarvo	26										

Jordbrukets löpande arbeten ¹⁾ t/ha, ²⁾ t/gård. ³⁾ Investeringsarbeten för ekonomibyggnader och täckdikning o. dyl. ⁴⁾ Skogsarbeten. ⁵⁾ Biförtjänst- och övriga arbeten. ⁶⁾ Summa traktorarbeten. ⁷⁾ Därav hyrt. ⁸⁾ Arbetstimmar per traktor och år. ⁹⁾ Växtodlingsarbeten. ¹⁰⁾ Arbeten för husdjurskötsel. ¹¹⁾ Jordbrukets övriga löpande arbeten.

Agricultural works ¹⁾ hours per hectare, ²⁾ hours per farm. ³⁾ Investment works in farm buildings and drainage etc. ⁴⁾ Forest works. ⁵⁾ Other works. ⁶⁾ Tractor works total. ⁷⁾ Of which hired. ⁸⁾ Working hours per tractor and year ⁹⁾ Works in plant cultivation. ¹⁰⁾ Works in animal husbandry. ¹¹⁾ Other agricultural works.

Taulukko 20. Kokonaisinvestoinnit maatalouteen ja asuinrakennuksiin mk/tila
 Investeringar i jordbruk och bostadsbyggnader mk/gård
 Investments in agriculture and dwellings, marks per farm

Alue ja suuruusluokka	Maatalous						Asuin- raken- nukset ⁷⁾	
	Koneet ja kalusto ¹⁾	Raken- nukset ²⁾	Salaojituk- set yms. ³⁾	Uudis- viljely ⁴⁾	Maan osto ⁵⁾	Yh- teensä ⁶⁾		
Etelä-Suomi	I—II	6 072	546	751	—	—	7 369	547
	III	12 380	4 412	773	101	113	17 779	3 000
	IV	21 122	4 226	510	250	245	26 353	2 919
	V	31 754	10 425	1 500	363	1 308	45 350	4 447
	VI	50 439	5 111	794	46	1 875	58 265	10 302
	Keskimäärin	22 831	5 278	865	176	616	29 766	3 908
Sisä-Suomi	I—II	10 078	86	402	—	—	10 566	777
	III	12 434	2 666	1 329	56	36	16 521	5 031
	IV	24 380	5 208	1 980	165	2 449	34 132	6 625
	V—VI	26 111	7 402	3 018	467	1 365	38 363	4 266
	Keskimäärin	17 619	3 838	1 680	148	888	24 173	4 806
	Etelä-Pohjanmaa . . .	I—II	5 493	4 698	852	—	—	11 043
III		11 741	1 339	—	—	—	13 080	2 753
IV		26 826	7 758	1 095	—	—	35 679	513
V—VI		30 051	19 204	2 586	—	—	51 841	—
Keskimäärin		17 767	6 723	898	—	—	25 388	1 803
Pohjois-Suomi		I—II	7 890	868	536	161	158	9 613
	III	13 911	3 744	677	182	—	18 514	4 108
	IV	22 544	4 221	2 199	79	179	29 222	6 666
	V—VI	45 988	7 633	486	18	5 557	59 632	1 708
	Keskimäärin	18 106	3 646	971	135	694	23 552	3 894
	Koko maa	Keskimäärin	20 128	4 780	1 073	142	624	26 747

¹⁾ Maskiner och redskap. ²⁾ Byggnader. ³⁾ Täckdikning o.dyl. ⁴⁾ Nyodlingar. ⁵⁾ Inköp av jordbruksjord.
⁶⁾ Summa. ⁷⁾ Bostadsbyggnader.

¹⁾ Implements. ²⁾ Buildings. ³⁾ Drainage. ⁴⁾ Clearings. ⁵⁾ Purchase of arable land. ⁶⁾ Total. ⁷⁾ Dwellings

Taulukko 21. Investointirahamenot maatalouteen ja asuinrakennuksiin
mk/tila

Penningutgifter för investering i jordbruk och bostadsbyggnader mk/gård
Investment cash expenses in agriculture and dwellings, marks per farm

Alue ja suuruusluokka	Maatalous						Asuin- raken- nukset ⁷⁾	
	Koneet ja kalusto ¹⁾	Raken- nukset ²⁾	Salaojituk- set yms. ³⁾	Uudis- viljely ⁴⁾	Maan osto ⁵⁾	Yh- teensä ⁶⁾		
Etelä-Suomi	I—II	6 065	467	744	—	—	7 276	531
	III	12 380	3 633	758	82	113	16 966	2 894
	IV	21 079	3 604	500	57	245	25 485	2 763
	V	31 736	9 555	1 481	128	1 308	44 208	4 268
	VI	50 439	4 502	757	7	1 875	57 580	9 389
	Keskimäärin	22 815	4 629	849	66	616	23 975	3 683
Sisä-Suomi	I—II	10 078	51	402	—	—	10 531	777
	III	12 431	2 131	1 323	22	36	15 943	4 634
	IV	24 380	4 543	1 871	—	2 449	33 243	6 131
	V—VI	26 111	6 445	2 899	417	1 365	37 237	4 123
	Keskimäärin	17 618	3 256	1 628	82	888	23 472	4 475
	Etelä-Pohjanmaa	I—II	5 493	4 435	852	—	—	10 780
III		11 741	1 138	—	—	—	12 879	2 421
IV		26 826	5 766	1 095	—	—	33 687	408
V—VI		30 051	15 493	2 586	—	—	48 130	—
Keskimäärin		17 767	5 431	898	—	—	24 096	1 653
Pohjois-Suomi		I—II	7 890	487	527	—	158	9 062
	III	13 908	3 402	671	133	—	18 114	3 915
	IV	22 542	3 955	2 169	—	179	28 845	6 474
	V—VI	45 988	6 936	486	—	5 557	58 967	1 661
	Keskimäärin	18 104	3 273	960	58	694	23 089	3 760
	Koko maa	Keskimäärin	20 120	4 131	1 052	61	624	25 988

¹⁾ Maskiner och redskap. ²⁾ Byggnader. ³⁾ Täckdikning o. dyl. ⁴⁾ Nyodlingar. ⁵⁾ Inköp av jordbruksjord.
⁶⁾ Summa. ⁷⁾ Bostadsbyggnader.
¹⁾ Implements ²⁾ Buildings. ³⁾ Drainage. ⁴⁾ Clearings. ⁵⁾ Purchase of arable land. ⁶⁾ Total. ⁷⁾ Dwellings.

Taulukko 22. Maatalouden liiketulokset
Jordbrukets driftsresultat
Economic results of agriculture

Alue ja suuruusluokka	Tilaluku ¹⁾	Kokonais- tuotto mk/ha ²⁾	Liike- kustannus mk/ha ³⁾	Verotettava puhdas tuotto mk/ha ⁴⁾	Maatalous- yli jäämä mk/ha ⁵⁾	Kannatta- vuusker- roin ⁶⁾	
Etelä-Suomi	I—II	48	4 965	7 227	—2 262	1 575	0.35
	III	105	5 257	6 111	— 854	1 617	0.50
	IV	96	5 746	5 644	102	1 744	0.73
	V	83	4 637	4 521	116	1 218	0.67
	VI	48	3 638	3 585	53	443	0.43
	Keskimäärin	380	4 624	4 738	— 114	1 130	0.58
Painotettu keskiarvo		4 952	5 627	— 675	1 397	0.50	
Sisä-Suomi	I—II	22	7 448	9 896	—2 448	2 447	0.44
	III	83	6 310	7 066	— 756	2 136	0.60
	IV	48	7 926	7 947	— 21	1 930	0.72
	V—VI	32	5 208	4 890	318	1 222	0.80
	Keskimäärin	185	6 409	6 632	— 223	1 753	0.66
	Painotettu keskiarvo		6 924	8 292	—1 368	2 189	0.52
Etelä-Pohjanmaa . . .	I—II	18	7 487	8 737	—1 250	2 603	0.57
	III	33	5 230	6 534	—1 304	1 903	0.49
	IV	26	6 245	6 095	150	2 057	0.80
	V—VI	15	4 364	3 663	701	1 515	1.05
	Keskimäärin	92	5 412	5 525	— 113	1 865	0.71
	Painotettu keskiarvo		5 976	6 778	— 802	2 091	0.59
Pohjois-Suomi	I—II	38	6 370	9 151	—2 781	1 928	0.37
	III	75	6 489	7 790	—1 301	2 088	0.53
	IV	39	5 598	5 926	— 328	1 863	0.69
	V—VI	19	4 808	4 609	199	1 794	0.87
	Keskimäärin	171	5 791	6 572	— 781	1 932	0.60
	Painotettu keskiarvo		6 199	7 956	—1 757	1 965	0.46
Koko maa	Keskimäärin	828	5 230	5 468	— 238	1 446	0.62
	Painotettu keskiarvo		5 712	6 723	—1 011	1 758	0.51

¹⁾Tuloksia laskettaessa veroja ei ole luettu kustannuksiin.

²⁾ Skatterna ingår inte i kostnaderna.

³⁾ Gårdsantal. ⁴⁾ Bruttointäkt. ⁵⁾ Driftskostnader. ⁶⁾ Beskattningsbar förräntning. ⁷⁾ Skuldritt överskott. ⁸⁾ Lönsamhetskvot.

¹⁾ Number of farms. ²⁾ Total return. ³⁾ Production cost except taxes and interest claim for total capital. ⁴⁾ Taxable net return. ⁵⁾ Farm family income. ⁶⁾ Coefficient of profitability.

Taulukko 23. Puutavaran käyttö k-m³/tila
Virkesanvändningen i fm³/gård
Use of wood, m³ per farm

Alue ja suuruusluokka	Polttopuuta ¹⁾			Muuta puutava- raa maa- talou- teen ⁵⁾	Asuin- raken- nusten uudistuk- seen ⁶⁾	Eläkkei- siin ⁷⁾	Yh- teensä ⁸⁾	
	asuin- raken- nuksiin ²⁾	muu käyttö ³⁾	Yh- teensä ⁴⁾					
Etelä-Suomi	I—II	7.7	5.5	13.2	2.5	0.1	0.5	16.3
	III	10.2	8.2	18.4	10.0	0.8	0.1	29.3
	IV	10.7	8.8	19.5	9.1	1.3	0.5	30.4
	V	14.8	9.7	24.5	12.1	0.3	0.7	37.6
	VI	11.8	11.8	23.6	11.2	4.0	0.7	39.5
	Keskimäärin	11.2	8.8	20.0	9.4	1.1	0.5	31.0
Sisä-Suomi	I—II	12.9	7.1	20.0	3.0	—	—	23.0
	III	13.6	9.4	23.0	9.8	3.2	—	36.0
	IV	13.1	10.3	23.4	10.6	3.1	—	37.1
	V—VI	13.7	9.7	23.4	12.0	0.6	—	36.0
	Keskimäärin	13.4	9.4	22.8	9.6	2.4	—	34.8
Etelä-Pohjanmaa . . .	I—II	12.3	11.2	23.5	6.9	—	—	30.4
	III	9.7	13.8	23.5	8.0	3.0	0.3	34.8
	IV	10.8	13.4	24.2	26.5	—	—	50.7
	V—VI	7.8	15.2	23.0	40.3	—	—	63.3
	Keskimäärin	10.2	13.4	23.6	18.3	1.1	0.1	43.1
Pohjois-Suomi	I—II	16.7	13.9	30.6	5.2	—	—	35.8
	III	17.3	16.0	33.3	8.7	1.6	—	43.6
	IV	12.8	17.4	30.2	9.2	1.9	—	41.3
	V—VI	21.3	14.5	35.8	12.6	—	—	48.4
	Keskimäärin	16.6	15.6	32.2	8.5	1.1	—	41.8
Koko maa	Keskimäärin	12.7	10.8	23.5	10.3	1.4	0.2	35.4

¹⁾ Brännved. ²⁾ För bostadsbyggnader. ³⁾ Övrig användning. ⁴⁾ Summa. ⁵⁾ Övrigt virke för jordbruket.
⁶⁾ För investering i bostadsbyggnader. ⁷⁾ Till sytning. ⁸⁾ Summa.

¹⁾ Fuel wood. ²⁾ For dwellings. ³⁾ Other use. ⁴⁾ Total. ⁵⁾ Other wood for agricultural use. ⁶⁾ For investment in dwellings. ⁷⁾ For pensioners. ⁸⁾ Total.

Taulukko 24. Oman tilan maataloustuotteiden käyttö yksityistaloudessa
kg/tila

Jordbruksprodukter från den egna gården använda i kosthålllet, kg/gård
Farm products of the own farm consumed in private household, kg per farm

Alue ja suuruusluokka	Maito ¹⁾	Sian- liha ²⁾	Muu liha ³⁾	Kanan- munat ⁴⁾	Ruis ⁵⁾	Vehnä ⁶⁾	Ohra ⁷⁾	Peruna ⁸⁾	
Etelä-Suomi . . . . . I—II	514.0	9.0	17.9	17.7	9.5	32.0	11.9	363.1	
	III	857.3	16.7	42.8	22.2	49.7	107.6	409.8	
	IV	749.3	23.9	43.8	23.5	44.5	140.7	444.8	
	V	767.5	31.1	37.2	21.7	46.4	145.5	434.2	
	VI	511.7	22.2	37.3	14.3	30.8	126.2	2.5	299.3
	Keskimäärin	723.4	21.4	38.0	20.8	40.2	117.0	31.4	404.1
Sisä-Suomi . . . . . I—II	971.1	22.5	38.8	8.5	22.5	19.6	37.0	405.9	
	III	1 199.2	13.3	49.4	12.2	70.5	73.1	33.4	514.7
	IV	964.3	30.8	61.9	38.9	87.5	81.0	17.0	459.8
	V—VI	884.7	27.5	79.4	12.5	157.4	95.3	34.4	495.3
	Keskimäärin	1 056.7	21.4	56.6	18.7	84.3	72.6	29.7	484.2
Etelä-Pohjanmaa . . . . . I—II	1 021.4	20.8	17.2	3.4	47.2	22.8	31.9	383.9	
	III	1 492.6	14.4	28.2	12.9	52.6	58.5	43.9	489.4
	IV	1 180.9	46.5	8.5	12.9	72.3	89.6	59.2	455.0
	V—VI	774.1	30.7	20.5	9.7	96.7	127.3	15.3	487.4
	Keskimäärin	1 195.2	27.4	19.2	10.5	64.3	71.5	41.3	458.7
Pohjois-Suomi . . . . . I—II	1 369.2	—	42.5	0.8	8.2	6.3	12.6	362.8	
	III	1 644.9	9.2	45.0	5.0	13.9	1.3	42.8	474.9
	IV	2 147.6	5.6	61.9	1.4	14.4	12.0	53.9	590.6
	V—VI	1 748.4	5.1	93.7	14.8	42.6	5.3	78.0	627.7
	Keskimäärin	1 709.8	5.9	53.7	4.3	15.9	5.3	42.5	493.4
Koko maa									
Keskimäärin	1 054.0	18.8	43.3	15.8	47.7	79.0	34.4	446.5	

¹⁾ Mjölkk. ²⁾ Fläsk. ³⁾ Övrigt kött. ⁴⁾ Ägg. ⁵⁾ Råg. ⁶⁾ Vete. ⁷⁾ Korn. ⁸⁾ Potatis.

¹⁾ Milk. ²⁾ Pork. ³⁾ Other meat. ⁴⁾ Eggs. ⁵⁾ Rye. ⁶⁾ Wheat. ⁷⁾ Barley. ⁸⁾ Potato.

STUDIES OF THE PROFITABILITY OF AGRICULTURE IN FINLAND

Summary

This annual report is devoted to a presentation of the economic characteristics of bookkeeping farms participating in an agricultural profitability survey. The primary data was gathered by agricultural advisory societies which handled most of the accounting. Since 1912, the State has made annual grants to assist such studies.

Since 1960/1961, agricultural profitability surveys have been conducted by the Agricultural Economics Research Institute which has published the reports in its publication series. Before 1960/1961, similar reports appeared in the Information Series of the Bureau of Agriculture.

In this study, selection of the participating farms in such a manner as to be representative of the average returns of all farms in the country was not possible. Because bookkeeping was voluntary, only those willing to participate could be included. Generally, the more progressive farmers of the larger farms showed greater interest in bookkeeping. For this reason, the participating farms registered better economic results than farms on the whole. This was clearly indicated, for instance, by the average hectare yields reported by the participating farms. The yields were generally higher than the national average.

For data analysis, the country was divided into four regions:

1. South Finland
2. Central Finland
3. South Ostrobothnia
4. North Finland

Furthermore, the farms were grouped on the basis of arable land as follows:

I— II	.....	under 10	hectares
III	.....	10—20	»
IV	.....	20—30	»
V	.....	30—50	»
VI	.....	50—	»

The data was processed by the Agricultural Economics Research Institute. Average figures for gross return, production expenses, net return and other items were calculated on the basis of the geographical location and the size of the farms. Because the arithmetical average size of the bookkeeping farms located in various regions was greater than the national average, mean values for the regions and the entire country were given in terms of weighted means. The weights used were obtained from the agricultural register in 1976 showing the distribution of arable land on farms of more than 2 hectares between different regions and size groups.

The first chapter is devoted to a consideration of the general agricultural conditions prevailing in 1977. Weather conditions were examined in terms of temperature and rainfall. The 1977 yields indicated the total output of the principal crops for the country as a whole. They were also calculated on a per-hectare basis to facilitate a comparison of the yields reported by the bookkeeping farms with those of all farms in the country. The average prices for the main farm products sold by the farmers and the cost of the supplies bought by them plus the average wage rates indicated the relative standing of agriculture.

Presented in Chapter II are the number of bookkeeping farms, the average hectare number in each land use category, the amount of arable land, in percentage terms, used on each farm for growing various crops, the average per-hectare crop yields and the average annual milk production rates for cows, all grouped according to the geographic location and the size of the farms.

Tables 4 to 8 show the farmers' assets and liabilities. These were based on estimates made at the start of the bookkeeping year — one calendar year since 1965. Dwelling buildings were not included among the agricultural assets.

The farmers' cash receipts and expenses, shown in Tables 9 and 10, do not include transactions relating to debts and savings.

Agricultural gross return and the way it was calculated are explained in Chapter V. The gross return rates presented in Table 11 include the following return items:

- 1) Cash receipts and accounts receivable for the accounting year, excluding cash receipts obtained through liquidation of property on hand at the start of the year.
- 2) Cash value of deliveries in kind transferred from agriculture to forestry, food and private households, pensions, supplementary enterprises and wages.
- 3) Additions to total property transferred from agriculture, such as the cash value of payments in kind for new buildings, increased cropping, drainage and new machinery.
- 4) Increases in stocks, garden plants and domestic animals derived from agricultural production. Since 1965, stocks of potatoes, root crops and forage used on the farm have not been taken into account.
- 5) The rest of the gross return since 1968, including paid and estimated rents for dwelling buildings.

Agricultural production expenses and their structure are examined in Chapter VI. Production expenses include the following cost items:

- 1) Money spent during the accounting year to meet ordinary operating expenses. However, expenses occasioned by additions to property (e.g. new buildings) are not included.
- 2) Value of products in kind received by agriculture from supplementary non-agricultural enterprises.
- 3) Depreciation, including dwelling buildings.
- 4) Apart from regular wages paid for farm labor, the labor supplied by the farmers and their families was included, calculated on the basis of general wage levels pertaining to agricultural labor.

Taxes and interest on debts were not included in agricultural production expenses. Tables 15 to 19 present the number of hours of manual, and tractor labor based on daily work records. The division of labor input between different farm enterprises was calculated on the basis of these records.

The economic results of farming are presented in Table 22.

Net return is the difference between agricultural gross return and production expenses. Since production expenses did not include taxes or interest on debts, net return was equal to the taxable net return of debt-free farming.

Farm family income was calculated by deducting from the gross return all production expenses save for the value of the labour supplied by the farmers and their families.

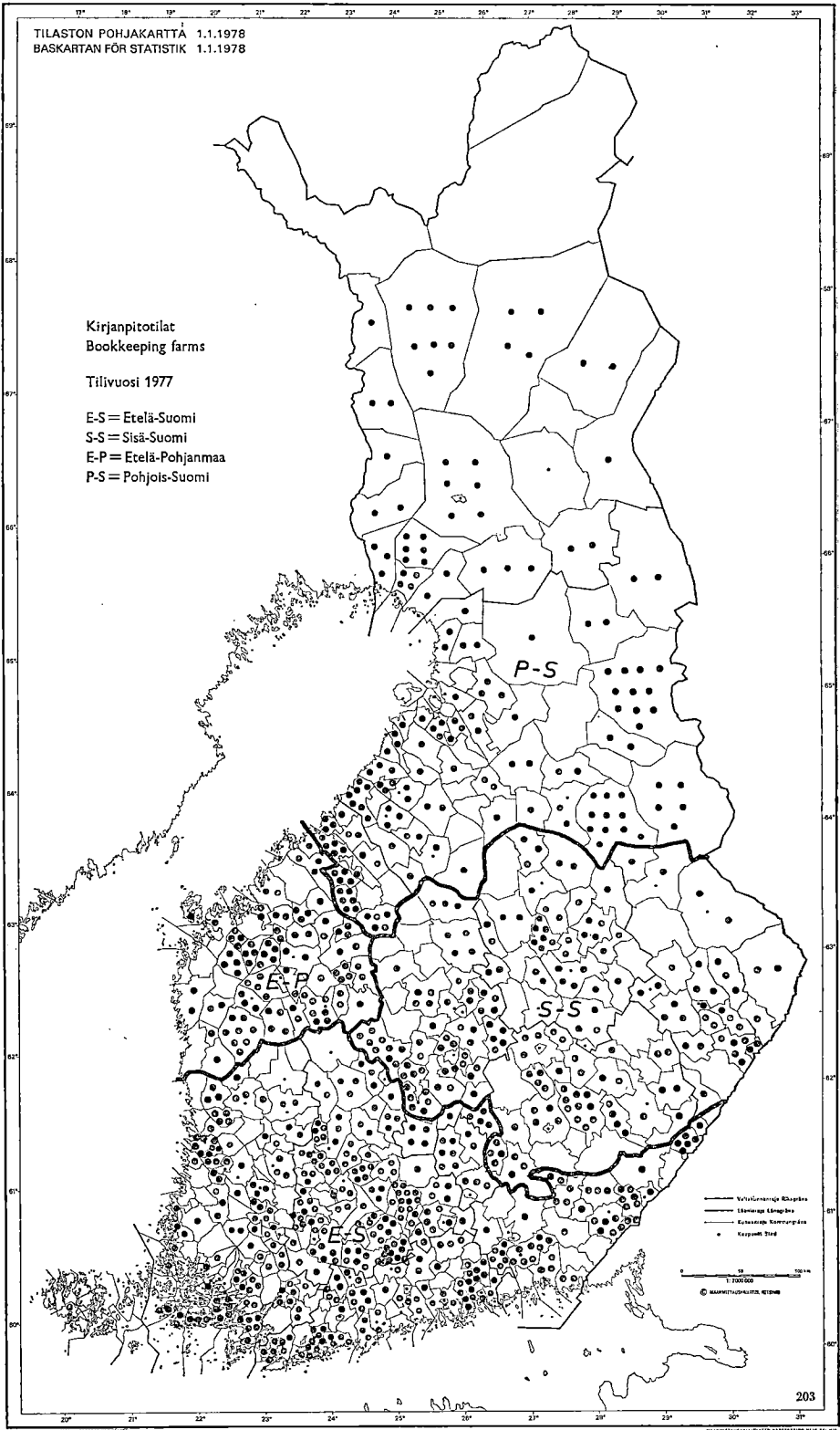
The coefficient of profitability was the quotient obtained by dividing farm family income by the sum total of interest on investment and the value of the labor supplied by the farmers and their families. The interest rate was 5 per cent. Agriculture was treated as a whole.

TILASTON POHJAKARTTA 1.1.1978
 BASKARTAN FÖR STATISTIK 1.1.1978

Kirjanpitoilat
 Bookkeeping farms

Tilivuosi 1977

E-S = Etelä-Suomi
 S-S = Sisä-Suomi
 E-P = Etelä-Pohjanmaa
 P-S = Pohjois-Suomi

1088